

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов
Кафедра англійської мови та методики її навчання

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**на тему: ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В
СТАРШИХ КЛАСАХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ З
ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ ОНЛАЙН-ДОШОК**

Здобувачки 2 курсу групи 2 МСОА
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 014 Середня освіта
Предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Англійська
мова та зарубіжна література)
Спеціалізації 014.021 Англійська мова та зарубіжна література
Додаткової спеціалізації 014.022 Німецька мова та зарубіжна
література
Освітньо-професійна програма Середня освіта (Мова і
література(англійська,німецька))

Зеленюк Вікторії Вікторівни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник
Довгалюк Таміла Анатоліївна,
кандидат педагогічних наук, доцент

(підпис) (ініціали, прізвище здобувача)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Члени комісії _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2025 рік

ЗМІСТ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	4
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В СТАРШІЙ ШКОЛІ	9
1.1. Цілі та зміст навчання англомовної лексичної компетентності в старших класах	9
1.2. Психолого-педагогічні особливості старшокласників в контексті навчання іноземних мов.....	14
1.3. Принципи та критерії відбору іншомовного лексичного матеріалу для навчання в старшій школі.....	17
Висновки до розділу 1.....	22
РОЗДІЛ 2. ДИДАКТИЧНІ ПЕРЕУМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ОНЛАЙН-ДОШОК У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ	23
2.1. Можливості та функціонал інтерактивних онлайн-дошок для навчання іншомовної лексики	23
2.1.1. Переваги інтерактивних онлайн-дошок для вивчення лексики.....	24
2.1.2. Застосування онлайн-дошок у синхронному та асинхронному навчанні	24
2.2. Класифікація та характеристика онлайн-дошок для навчання іншомовної лексики	27
2.2.1. Огляд популярних інтерактивних онлайн-дошок (Google Jamboard, Padlet, Miro, Twiddla).....	28
2.2.2. Порівняльна характеристика функцій онлайн дошок	29
Висновки до розділу 2.....	34
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ ОНЛАЙН-ДОШОК	35
3.1. Комплекс вправ для формування англомовної лексичної компетентності з	

залученням інтерактивних онлайн дошок.....	35
3.2 Аналіз та інтерпретація результатів пробного навчання.....	70
Висновки до розділу 3.....	79
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	82
ДОДАТКИ.....	89

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ СКОРОЧЕНЬ

ЛК - лексична компетентність

ЛО – лексичні одиниці

ЗЗО – заклади загальної середньої освіти

ВСТУП

Сучасний світ стрімко розвивається, а технології дедалі більше проникають у всі сфери людського життя, зокрема й в освіту. Процеси цифровізації, широке використання Інтернету та інтерактивних платформ кардинально змінюють підхід до навчання і викладання. У таких умовах вчитель має не лише передавати знання, а й уміло поєднувати традиційні та інноваційні методи аби зацікавити учнів і допомогти їм розвиватися відповідно до вимог сучасного світу.

Особливої актуальності ці процеси набувають у контексті навчання іноземних мов, адже формування комунікативної компетентності сьогодні неможливе без ефективного оволодіння лексичним матеріалом. Саме лексика є тією основою, без якої будь-яке спілкування стає неможливим. Для того щоб учні могли вільно висловлювати свої думки, розуміти іншомовні тексти та брати участь у реальному спілкуванні, вони мають володіти достатнім запасом активної лексики.

Одним із з популярних сучасних засобів навчання лексичного матеріалу є використання інтерактивних онлайн-дошок (Padlet, Jamboard, Miro, Twiddla тощо). Ці цифрові інструменти створюють можливість для організації колективної та індивідуальної діяльності, стимулюють пізнавальний інтерес учнів і сприяють більш глибокому засвоєнню нових слів. Завдяки їм учні мають змогу не лише запам'ятовувати лексичні одиниці (ЛО), а й активно застосовувати їх у різних комунікативних ситуаціях, що сприяє формуванню їхньої іншомовної лексичної компетентності.

Актуальність дослідження. Сьогодні виникає потреба в переосмисленні традиційних підходів до формування іншомовної лексичної компетентності (ЛК) та інтегрування в них сучасних методів та засобів навчання. Учителі англійської мови все частіше звертаються до інтерактивних онлайн-дошок, оскільки вони допомагають урізноманітнити навчальний процес, зробити його динамічним,

наочним і наближеним до реальних умов спілкування. Питання формування іншомовної ЛК є одним із пріоритетних у сучасній українській методиці викладання іноземних мов. Теоретичні та практичні аспекти цієї проблеми розглядались в роботах Ю. В. Алексейчук, Л. І. Білогур, О. М. Большакова, О. В. Дитюк, І. А. Калмикова, О. В. Коваленко, О. С. Любченко, Н. В. Майєр, Л. В. Морська, І. В. Мусійчук, С. Ю. Ніколаєва, С. В. Роман, Т. В. Симонок, О. Б. Тарнопольський, Н. М. Травка та ін.

Окремі аспекти використання інтерактивних технологій та онлайн-дошок для формування лексичних навичок англійської мови розглядалися в дослідженнях І. В. Сисоевої, О. М. Спіріна, М. Г. Євченко, О. А. Кононенко, Н. О. Герасименко.

Разом із тим, у науково-методичній літературі поки що недостатньо представлено досліджень, присвячених системному й ситуативно обумовленому використанню інтерактивних онлайн-дошок саме у контексті формування англійської лексичної компетентності старшокласників. Це і зумовлює актуальність теми даного дослідження.

Об'єкт дослідження – процес формування англійської лексичної компетентності учнів старших класів закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО).

Предмет дослідження – комплекс вправ із використанням інтерактивних онлайн-дошок для формування англійської лексичної компетентності в старшій школі.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та у ході пробного навчання перевірити ефективність застосування інтерактивних онлайн-дошок як засобу формування англійської лексичної компетентності старшокласників.

Завдання дослідження:

-проаналізувати поняття «іншомовна лексична компетентність» у парадигмі сучасної методики навчання іноземних мов;

- визначити вікові та психолого-педагогічні особливості формування англomовної лексичної компетентності учнів старших класів;
- дослідити та розкрити дидактичний потенціал інтерактивних онлайн-дошок у процесі навчання англійської мови;
- навести класифікацію онлайн-дошок для навчання іншомовної лексики;
- здійснити порівняльний аналіз функціональних та дидактичних можливостей інтерактивних дошок для формування англomовної лексичної компетентності;
- розробити комплекс вправ, спрямований на формування англomовної лексичної компетентності за допомогою інтерактивних онлайн-дошок в старших класах ЗЗСО.
- перевірити ефективність запропонованого комплексу вправ у процесі пробного навчання.

Методи дослідження. У процесі виконання роботи застосовувався комплекс взаємопов'язаних методів:

теоретичні – аналіз і узагальнення психолого-педагогічної, методичної та лінгвістичної літератури з метою визначення сутності досліджуваних понять;

емпіричні – педагогічне спостереження, пробне навчання;

математичні – кількісно-якісний аналіз результатів пробного навчання для визначення динаміки сформованості лексичної компетентності за допомогою інтерактивних онлайн-дошок.

Теоретичне значення і наукова новизна. У дослідженні уточнено поняття іншомовної лексичної компетентності, її роль та місце в структурі загальної іншомовної комунікативної компетентності учнів старшої школи; розкрито переваги та особливості її формування з опорою на інтерактивні технології. У роботі обґрунтовано доцільність використання інтерактивних онлайн-дошок як ефективного засобу формування англomовної лексичної

компетентності та підвищення мотивації учнів старших класів до вивчення англійської мови.

Практичне значення роботи. Розроблений комплекс вправ може бути використаний учителями англійської мови під час уроків і факультативних занять в старших класах ЗЗСО, а також у процесі професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов. Матеріали дослідження можуть слугувати основою для подальших наукових розвідок у сфері використання інтерактивних технологій у мовній освіті.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати дослідження були представлені на наступних наукових конференціях:

-Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми лінгвістики, перекладознавства, методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури в сучасному освітньому просторі», Вінниця, 20 травня 2025 р.

-V Всеукраїнська наукова інтернет-конференція «Макаренківські читання: філологічні та методичні студії», Суми, 25 квітня 2025 р.

-IX Всеукраїнська наукова інтернет конференція «Діалог мов і культур у сучасному освітньому просторі», Суми, 14 листопада 2025 р.

-XXIII Всеукраїнська студентська міжнародна інтернет-конференція «Мова, освіта, культура: інтеграційні тенденції в сучасному світі», Вінниця, 31 жовтня 2025 р.

Публікації за темою дослідження. Основні положення та висновки дослідження знайшли відображення у 4 публікаціях.

Структура дипломної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Основний зміст викладено на 80 сторінках. Список використаних джерел налічує 60 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В СТАРШІЙ ШКОЛІ

1.1. Цілі та зміст навчання англomовної лексичної компетентності в старших класах

Лінгвістичні основи вивчення лексики знайшли відображення в роботах таких мовознавців, як І. Теоретичні та практичні засади формування іншомовної лексичної компетентності розглядалися в працях вітчизняних учених Л. Банкевича, О. Б. Бігича, І. К. Білодіда, Ю. Карпенка, А. Мойсієнко, С. Ю. Ніколаєвої, М. Плющ, В. Різуна, О. Селіванової та зарубіжних дослідників R. Carter, R. Ellis, M. Lewis, L. Taylor.

У цих дослідженнях широко розглядаються питання визначення слова як основної одиниці лексики, розрізнення поняття та лексичного значення слова, відмінності між лексичним і граматичним значенням, класифікація слів за їх лексичним значенням, особливості об'єднання слів у лексико-семантичні поля, а також вивчення слова у зв'язках з іншими словами в мовній системі.

Опанування будь-якої іноземної мови, безсумнівно, є непростим та довготривалим процесом. Він вимагає від людини не тільки освоєння правил читання, артикуляційних та інтонаційних навичок, але й розуміння великої кількості граматичних структур та лексичних одиниць [15, с.10]. Англійську мову відіграє важливу роль в сучасному світі, особливо для старшокласників, які прагнуть отримати якісну освіту та престижну роботу в майбутньому. З кожним роком зростають вимоги до рівня володіння знаннями та вміннями з англійської мови, оскільки вона є основною мовою міжнародного спілкування і зараз, в епоху глобалізації та стрімкого розвитку інформаційних та цифрових технологій, є популярною та актуальною більше ніж будь коли. Зважаючи на це, постає необхідність в інтеграції сучасних онлайн технологій та ресурсів в процес

навчання іноземних мов. Одним із таких ресурсів, що дозволяють реалізувати цілий ряд навчальних функцій, є на нашу думку, онлайн-дошки [39, с.15], [13, с.77].

У старших класах формування лексичної компетентності є одним з ключових завдань та одночасно цілей успішного вивчення англійської мови [34]. Опанування лексики в старших класах має свої особливості, пов'язані з віковими та когнітивними характеристиками учнів. Як зазначають Карпенко Ю., Микитин-Дружинець М. та інші дослідники, старшокласники володіють більшим потенціалом для засвоєння складної лексики та здатні до абстрактного мислення. Це дозволяє їм ефективно використовувати багатозначні слова, фразеологічні одиниці та спеціалізовану лексику. Такий рівень розвитку учнів створює необхідність у розробці спеціальних методичних підходів до викладання лексики, які б враховували їхні можливості та вікові особливості. Ці підходи повинні бути спрямовані на максимальне використання потенціалу учнів для формування високого рівня лексичної компетентності [10; 1].

Гладка О. підкреслює, що лексична компетентність полягає у знанні та вмінні застосовувати словниковий запас мови, що охоплює як лексичні, так і граматичні елементи. Лексичні елементи включають в себе фрази, що мають певну стійкість, такі як розмовні формули, фразеологічні ідіоми та усталені вирази, які сприймаються як єдине ціле. Також сюди входять стійкі словосполучення, які зазвичай використовуються в тандемі. До лексики входять й однослівні форми з відкритих класів слів, таких як іменники, дієслова, прикметники та прислівники, а також закриті лексичні групи. Граматичні елементи охоплюють артиклі, кількісні, вказівні, особові, питальні, відносні та присвійні займенники, прийменники, допоміжні дієслова, сполучники і частки [5, с.455-459].

У процесі формування лексичної компетентності учнів слід враховувати такі закономірності:

1) розширення словникового запасу учнів тісно пов'язане з їхнім особистим чуттєвим досвідом, який активно використовується в навчальному процесі. Це допомагає школярам ефективніше запам'ятовувати нові слова через практичні заняття;

2) засвоєння знань про лексичне значення слова є найбільш продуктивним, коли аналітичний розбір його семантичної структури поєднується з дослідженням того, як це слово використовується в різних контекстах;

3) вільне використання слова у мовленні забезпечується одночасним опануванням його лексичного і граматичного значень із врахуванням словотвірних і функціональних характеристик [47];

4) здатність до образного мовлення розвивається через роботу над переносними значеннями слів;

5) розвиток мовно-естетичного чуття значною мірою залежить від асоціативного мислення та уваги до образності лексичних одиниць [45], [6, с.103], [37, с.232-235].

М. Коханевич та Н. Джава підкреслюють, що формування лексичної компетентності починається на початкових етапах вивчення мови і поступово розвивається з набуттям більш складних мовних знань. На ранніх етапах навчання важливо забезпечити учнів широким запасом активної лексики, яка відповідає їхнім практичним потребам у спілкуванні. Основна мета формування лексичної компетентності полягає в тому, щоб надати учням інструменти для виконання комунікативних завдань незалежно від рівня складності ситуацій. Це означає, що учні повинні бути здатні використовувати ЛО у різних контекстах, розуміти їхнє значення та застосовувати їх у відповідних ситуаціях. ЛК забезпечує гнучкість та креативність у використанні мови, що є важливим фактором у досягненні високого рівня володіння мовою. На початкових етапах навчання учні засвоюють базові ЛО, які дозволяють їм виконувати прості завдання комунікації. З часом, мовні навички розвиваються, а словниковий запас

розширюється, що відкриває можливості для участі в більш складних мовних взаємодіях. Інтеграція лексичної компетентності з іншими компонентами мовленнєвої компетентності є ключовим аспектом її розвитку. Завдяки володінню лексикою учні можуть створювати контекстуально та ситуативно правильні речення, розуміти усне мовлення та інтерпретувати тексти, що суттєво підвищує ефективність їхньої комунікації. У процесі формування лексичної компетентності сучасні технології та інтерактивні методи навчання відіграють сьогодні вирішальну роль. Так, використання інтерактивних онлайн-дошок дозволяє учням активно взаємодіяти з новими лексичними одиницями та застосовувати їх у реальних ситуаціях. Це створює сприятливі умови для більш ефективного засвоєння лексики та розвитку мовленнєвих навичок учнів, що суттєво підвищує їхню мовну гнучкість та здатність до комунікації [12, с.48-51], [38, с.98-99], [46, с.39-40], [54].

Кримова А. та Красуля А. у своїй роботі зазначають, що володіння лексикою на достатньому рівні — є запорукою успішного опанування цієї мовної компетентності. Лексична компетентність, яка є частиною іншомовної комунікативної компетентності, іноді виявляється навіть важливішою та вагомішою за інші її складові, такі як фонетична чи граматична компетентність. Науковці в своїй роботі також зазначають, що розпізнати чи зрозуміти значення лексичної одиниці можна базуючись на контексті. Слова рідко використовуються окремо, вони завжди оточені іншими словами (контекстом), а також розміщені в певній ситуації або темі. Завдяки взаємозв'язкам з іншими словами та контексту ситуації ми можемо уточнити або навіть змінити значення терміну. Наприклад, одне слово може мати кілька значень, і тільки контекст допомагає правильно його зрозуміти та уникнути двозначності. Отже, аналіз контексту є важливим для правильного розпізнавання та застосування лексичних елементів у спілкуванні [14, с.49-59], [25], [7, с.179-176].

За Купман М., існує чотири етапи процесу розвитку та формування іншомовної лексичної компетентності. Перший етап пов'язаний з визначенням

лексичних значень слів у комунікативних ситуаціях, які інтегруються в процес уроку, цим самим учні знайомляться з типовою комунікативною поведінкою носіїв в певних ситуаціях спілкування, тобто вивчають не тільки лексику, а й культурні норми комунікації.

Під час другого етапу робиться акцент на розвиток умінь правильно використовувати ту чи іншу лексику. Це передбачає формування стійкого зв'язку між лексичними одиницями та їх значеннями. Завдяки цілеспрямованій практиці учні поступово опановують вживання лексики в різних ситуаціях. Вправи, які використовуються під час цього етапу, наближені до реального мовленнєвого середовища та покликані показати як і де використовувати лексику.

Третій етап можна назвати «формальним» чи «теоретичним». Цей рівень пов'язаний з осмисленням глибини структури мови, учні здобувають теоретичні знання про лексичну систему. Учитель, в свою чергу, допомагає досліджувати значення та вживання слів, особливість будови слова. Завдяки цьому учні краще розуміють як функціонує мова, виявляють її унікальні риси та формують цілісне уявлення. Цей підхід також допомагає виокремити спільне і відмінне між різними мовами та культурами.

Четвертий, завершальний етап зосереджений на самостійному використанні лексики в мовленнєвих ситуаціях учнями. На цьому рівні учні активно застосовують набуті знання на практиці, самостійно добирають мовні засоби для вираження думки [15, с.10-16], [24, с.282], [4, с.13-14], [38, с.97-99].

Однією з основних та важливих концепцій у навчанні іноземної мови є ідея контекстуального навчання. Вона передбачає вивчення слів і фраз у конкретних життєвих ситуаціях, такий підхід допомагає не просто механічно «зазубрювати» переклад слів та фраз, а глибше розуміти їх значення залежно від контексту, де вони вживаються. Застосування різноманітних інтерактивних засобів, наприклад онлайн дошки, аудіо чи відео матеріалів та ігрових елементів значно підвищують

мотивацію учнів, оскільки навчання стає не нудним, а цікавим. Те що старшокласники вже не маленькі діти по віку, не означає що потрібно зовсім прибрати ігрові елементи у вивченні англійської мови. Інтерактив завжди цікавий і робить навчання не таким монотонним та нудним, незалежно від віку [27], [60, с.19], [39, с.10].

Таким чином, ЛК є важливим компонентом мовленнєвої компетентності і відіграє ключову роль у процесі вивчення іноземної мови. Її формування починається на початкових етапах навчання і поступово розвивається з набуттям нових знань та умінь учнями.

1.2. Вікові та психолого-педагогічні особливості старшокласників в контексті навчання іноземних мов

У старшому шкільному віці підлітки проходять ключовий етап самопізнання та усвідомлення власної особистості. Протягом цього часу вони з'ясовують свої інтереси, вибирають шлях діяльності та починають складати уявлення про свою майбутню професію. Карімов Р., та інші дослідники пишуть у своїй публікації, що фізичне дозрівання та соціальне середовище слід розглядати як взаємопов'язані чинники, оскільки вони взаємодіють і спільно впливають на формування особистості. Підлітковий вік є нестабільним і тяжким, як морально так і фізично, періодом, коли відбуваються різкі зміни: від пошуку себе та бажання незалежності старшокласник поступово переходить до усвідомлення власних цінностей, прийняття себе і формування індивідуальності. При цьому не варто забувати, що водночас психічні процеси супроводжуються суттєвими фізіологічними змінами в організмі, що робить цей етап особливо важливим для всебічного розвитку дитини [55, 52, 44, 59, 29].

Отже, учителю важливо не лише зосередитися на тому, як учні засвоюють навчальний матеріал, але й брати до уваги їх вікові та психологічні особливості, що суттєво впливає на ефективність навчання. Розуміння цих особливостей

дозволить оптимізувати процес вивчення іноземної мови, та підібрати відповідні методики викладання до конкретних потреб учнів, враховуючи їхні когнітивні можливості, мотивацію та емоційний стан. Варто також зауважити щодо вікових особливостей, врахування цього факту учителем дозволяє підібрати відповідний формат та зміст вивчення англійської мови, який буде цікавий та максимально зрозумілим [18, с.19-20]. Учителю потрібно вміти зацікавити дітей, адже у старшому шкільному віці інтерес до навчання суттєво впливає на ефективність засвоєння знань та формування умінь і навичок. Хоча сучасні підходи до викладання лексики демонструють хороші результати, як учні, так і вчителі зіштовхуються з деякими труднощами [20, с.21-24].

Однією з головних проблем є потреба адаптувати методи до індивідуальних особливостей учнів, щоб підвищити зацікавленість матеріалом, адже коли є інтерес у вивченні нового, тоді:

- зростає ефективність запам'ятовування та освоєння навчального матеріалу;
- поліпшується зосередженість під час вивчення;
- підвищується успішність учнів у процесі навчання [28, с.19].

Під час вивчення іноземних мов у підлітків відбуваються суттєві зміни в їхньому психоемоційному стані та поведінці, які обумовлені швидким розвитком психологічних здібностей. Відчуття дорослішання, розширення кола спілкування з однолітками та дорослими, а також поява нових інтересів, які часто не пов'язані безпосередньо з навчальним процесом, можуть призводити до зниження мотивації та погіршення ставлення до навчання. Такі зміни часто призводять до напруження у стосунках з батьками та вчителями, що, в свою чергу, може погіршити успішність учнів. У підсумку, підлітки можуть навіть втратити інтерес до навчання, відчувати внутрішній конфлікт між особистими інтересами та освітніми вимогами, що потребує особливої уваги з боку педагогів і батьків для підтримки позитивного навчального середовища та збереження мотивації до вивчення іноземної мови [18, с.19], [43].

На думку Чернюк Т., мотивація є домінуючим фактором у вивченні мови. Без стійкої внутрішньої мотивації тяжко досягти успіху в будь якій сфері, а у вивченні англійської мови тим більше. Учні важливо знайти причину, яка зможе «штовхати» його вперед, наприклад до успішної кар'єри. Для старшокласників, які опановують англійську мову, важливим стимулом є потреба на ринку праці у фахівцях, які володіють знанням іноземних мов, також можливість праці закордоном, достойна зарплата. Багато роботодавців віддають перевагу кандидатам, які володіють англійською мовою, адже це відкриває доступ до міжнародних проектів та спілкуванню з іноземними партнерами. Таким чином, мотивація виступає не просто як бажання вивчати мову, а як вагомий рушійний механізм, який стимулює активність старшокласників і наполегливість у досягненні визначених цілей [32, с.400].

У своїй роботі Постоленко І. вказує, що на мотивацію у вивченні англійської мови можуть впливати певні психологічні бар'єри, їх поділяють на зовнішні (суб'єктивні, об'єктивні) й внутрішні (суто психологічні). Зовнішні бар'єри – це ті, що не залежать на пряму від людини, те що вона не може контролювати, а ось внутрішні бар'єри виникають у самій людині, це можуть бути, наприклад страхи, тривожність, низька самооцінка, відсутність внутрішніх стимулів до розвитку та самопізнання. Як було зазначено раніше, у старшому шкільному віці, підлітки активно формують власну ідентичність, визначають коло інтересів, проте психологічні бар'єри можуть загальмовувати цей процес, що однозначно вплине на навчання та вивчення іноземної мови [53, с.6-10].

Фізичне зростання та соціальне середовище взаємодіють, впливаючи на психоемоційний стан підлітків. Це потребує уваги до цих особливостей та потреб у процесі навчання. Адаптація методів та засобів навчання до особистісних потреб учнів є важливою справою, оскільки це допомагає підвищити їхню мотивацію, зацікавленість та успішність у вивченні мови. Мотивація є ключовим фактором, а її підтримка через усвідомлення потреб ринку праці, кар'єрних можливостей і особистих цілей є важливою для стимуляції навчальної

активності. Крім того, психологічні бар'єри, такі як страх, тривога та низька самооцінка, можуть значно ускладнити навчання іноземної мови. Тому важливо забезпечити підтримуюче навчальне середовище [45].

Підсумовуючи розглянуті вікові та психолого-педагогічні аспекти навчання іноземних мов в старших класах, варто підкреслити, що цей етап життя є вирішальним для розвитку особистості, самоусвідомлення та встановлення життєвих пріоритетів. В цілому, досягнення успіху у навчанні іноземних мов серед старшокласників можливе лише за наявності всебічного підходу. Це має включати врахування вікових і психологічних особливостей учнів, їх мотивації та персоналізації методів викладання.

1.3. Принципи та критерії відбору іншомовного лексичного матеріалу для навчання в старшій школі

Обмеженість початкового часу та специфіка освітнього середовища викликають потребу в ретельному та якісному доборі лексичного матеріалу (мінімуму), який в свою чергу має відповідати поставленим цілям і змісту навчання іноземної мови на тому чи іншому етапі, типу навчального закладу.

У підручнику «Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика» за редакцією Бігич О. та Бориско Н., лексичний мінімум поділяється на **активний і пасивний**. Пропонуємо далі детальніше розглянути ці два поняття.

Активний словниковий мінімум включає ті мовні елементи, які учні використовують для вираження своїх думок як усно, так і в письмовій формі. Це також допомагає їм сприймати та розуміти повідомлення інших під час читання і слухання. Натомість пасивний словниковий мінімум складається зі слів, які учні можуть впізнати і зрозуміти лише під час слухання або читання [2, с.221]. При вивченні нової лексичної одиниці пасивного лексичного мінімуму відбувається також процес семантизації (користування словником, логічне визначення

значення з контексту або розпізнавання через словотвірні елементи) [35, с.201]. Швед Я., у своїй праці зазначає, що розмежування лексики на активну та пасивну є важливою проблемою в старшій школі. Під час роботи з текстами, вчитель може прагнути покращити усне мовлення учнів, залучаючи навіть ті слова, що рідко вживаються у повсякденному житті. У таких обставинах важко досягти розвитку надійних і стабільних лексичних навичок [33, с.14]. Обсяг лексичних одиниць в активному словниковому запасі може варіюватися в залежності від стилю спілкування. Наприклад, для участі у простих бесідах зазвичай достатньо знати близько 300 слів. Для того щоб ефективно підтримувати бесіду на загальні теми, необхідно приблизно 1000 слів. Для впевненого рівня розмовної майстерності потрібно знати близько 2500 слів. Якщо ж ідеться про повне розуміння різноманітних неспеціалізованих текстів, то кількість слів не повинна бути меншою 8000 лексичних одиниць [2, с.222]. Добір лексичного мінімуму здійснюється укладачами навчальної програми та авторами підручників. Вони визначають які ЛО необхідні для вивчення, а також поділяють їх на активний та пасивний словники. За цих обставин, учитель працює з уже визначеним лексичним матеріалом, який відповідає чинній програмі [19, с.141-146].

Основні **критерії** відбору лексичних мінімумів за Бігич О., та Бориско Н., є:

1. Стилiстична необмеженiсть — перевага надається словам, якi використовуються у рiзних стилях спілкування без жодних обмежень.
2. Сполучуванiсть — ЛО можуть органічно інтегруватися в мовленнєві конструкції разом із іншими словами.
3. Семантична цінність — потенціал слова у вираженні важливих ідей, пов'язаних із рiзними аспектами людської діяльності, а також його відповідність темам, прописаним у навчальному плані.

Окрім основних, існують також додаткові критерії:

1. Багатозначність (полісемія) — наявність у слова кількох значень (наприклад, *bank* – берег річки, фінансова установа, сховище чогось: *a bank of clouds*).

2. Частотність — ступінь поширення вживання слова в мовленні.

3. Словотворча і стройова здатність — здатність слова або виразу виконувати структурну роль у мовленні, сюди входять займенники, займенникові прикметники, іменники, що виконують стройові функції (*issue, aspect, case*), дієслова, що виконують стройові функції (*seem, tend, happen*), дієслова, що передають видові відтінки (*get, go on, give up*), слова і словосполучення, що виражають кількість (*plenty of, a great deal of, little, few*), сполучники і сполучникові слова (*although, unless*), прийменники і прийменникові сполучення (*in spite of, according to, apart from, along with, in front of*). [2, с. 221-222].

При опрацюванні конкретного обсягу лексики вчитель повинен враховувати її призначення — чи будуть учні використовувати ці слова в активному спілкуванні, чи використовувати лише під час читання або сприймання на слух, також вчитель повинен здійснювати вибір лексичного матеріалу згідно вікових особливостей та індивідуально-психологічних особливостей старшокласників.

Можна визначити наступні принципи відбору лексичного матеріалу в старшій школі:

— принцип когнітивної доступності: лексичний матеріал повинен відповідати рівню розвитку абстрактного мислення старшокласників, забезпечувати можливість порівнювати, аналізувати та узагальнювати інформацію;

— принцип послідовності та системності: підбір слів учителем проводиться з урахуванням поступового та поетапного ускладнення, повторення

і закріплення матеріалу, що в свою чергу сприяє розвитку стійких мовленнєвих навичок;

—принцип інтерактивності та цифровізації: зважаючи на сучасні освітні тенденції, відбір лексичного матеріалу має враховувати можливість використання інтерактивних платформ, мультимедійних засобів;

—принцип комунікативної доцільності: лексика має бути цікава для старшокласників та відповідати комунікативним потребам, має бути пов'язаною з їхнім життям, інтересами, майбутньою професією та актуальними темами;

—принцип мотиваційної релевантності: вибираються терміни та вирази, які здатні підвищити інтерес до навчання завдяки сучасним технологіям, можливості для самореалізації, подорожей.

Отже, ретельний відбір лексичного матеріалу є ключовою умовою ефективного формування іншомовної лексичної компетентності старшокласників в умовах обмеженого навчального часу. Поділ лексики на активний і пасивний мінімуми, а також чітке дотримання науково обґрунтованих критеріїв відбору визначають якість і стійкість лексичних навичок учнів.

До основних критеріїв відбору лексичного мінімуму належать стилістична необмеженість, сполучуваність та семантична цінність. Додаткові критерії — багатозначність (полісемія), частотність, словотворча та стройова здатність.

Ефективність навчання значною мірою залежить від дотримання принципів когнітивної доступності, послідовності й системності, інтерактивності та цифровізації, комунікативної доцільності й мотиваційної релевантності. Саме комплексне застосування зазначених критеріїв і принципів дає змогу вчителю сформувати оптимальний лексичний фонд, який відповідає віковим особливостям старшокласників, їхнім комунікативним потребам та

реаліям сучасного цифрового освітнього середовища, забезпечуючи при цьому стійке й функціональне оволодіння англійською лексикою.

Висновки до розділу 1

Лексична компетентність є важливою складовою іншомовної комунікативної компетентності. Вона дозволяє ефективно і доречно застосовувати мовні засоби в різних комунікативних ситуаціях. Розвиток саме лексичної компетентності напряму пов'язаний з когнітивними та віковими можливостями учнів старших класів. У цей віковий період підлітки здатні до абстрактного мислення, вивчення складних слів та фраз, виконання критичного аналізу текстів. Успішне освоєння та засвоєння лексики включає не тільки вміння розуміти окремі слова, але й здатність контекстуально правильно використовувати фразеологізми, сталі вислови, лексико-граматичні конструкції. Формування лексичної компетентності складається з декількох етапів: від початкового знайомства із значенням слова до самостійного його використання учнем в мовленні. Цей процес потребує всебічного підходу. Дуже важливими також є критерії відбору лексичних мінімумів: стилістична необмеженість, сполучуваність, семантична цінність, частотність і т.д. Щоб підвищити мотивацію учнів і забезпечити ефективніше засвоєння лексики потрібно застосовувати інтерактивні технології, такі як онлайн-дошки, відео та ігрові елементи. Також успішне оволодіння лексичною компетентністю забезпечується завдяки врахуванню особистого досвіду учнів, психологічних характеристик підліткового віку та використанню сучасних методів та технологій навчання.

РОЗДІЛ 2. ДИДАКТИЧНІ ПЕРЕУМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ОНЛАЙН-ДОШОК У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ

2.1. Можливості та функціонал інтерактивних онлайн-дошок для навчання іншомовної лексики

Онлайн-дошка — це інструмент, який має багато можливостей та широкий функціонал. Це сучасний засіб, з дуже високим рівнем інтерактивності, об'єднує в собі цілу низку інтерактивних функцій та властивостей. Без сумнівів, при вивченні іноземної лексики, а саме англійської, цей інструмент є корисним та доступним як для учнів, так і для вчителя [11, с.56], [40, с.621]. Онлайн дошка це своєрідний «білий аркуш», інтерактивний простір, де учні та учитель можуть працювати в один час і бачити свої дії. Стрілецька Н. та Галепа Д. у своїй статті висвітлюють поняття «інтерактивна дошка». Взагалі, слово «інтерактивний» (англ. interaction) означає здатний до діалогу чи взаємодії. Вони дають визначення, що «онлайн дошка на відміну від звичайної дошки, не є інструментом для вчителя, це ресурс, для використання всім класом». Першими онлайн дошками можна вважати ті, які розроблені компаніями Xerox Parc (США) і Smart Technologies (Канада). Використовували їх здебільшого для зустрічей і круглих столів, але зараз цей ресурс настільки модернізувався, що активно впроваджується в онлайн-освіту та стає відмінним засобом для вивчення лексики учнями старшокласниками [26, с.35]. Прикладами найпопулярніших онлайн-дошок можуть бути: Miro, Padlet, JamBoard, Twidla, NoteBookCast, Conceptboard, Whiteboard.fi та ін .

Щодо функціоналу, він схожий на програми для малювання онлайн, але більш інтерактивний та з додатковими можливостями, які можуть допомагати з організацією навчання під час дистанційного та очного навчального процесу [41, с.182].

Функції та можливості, які доступні в онлайн дошках:

1. Одночасний доступ до дошки як вчителя, так і учнів — усі бачать зміни на дошці в режимі реального часу та можуть взаємодіяти з матеріалом [36].
2. Збереження інформації на довготривалий час, за потреби можна переглянути матеріали.
3. Додавання текстових стікерів різних кольорів — для структурування завдань чи лексики.
4. Додавання інших стікерів, наліпок, смайликів, та навіть GIF-зображень (тільки в Miro та Padlet).
5. Додавання відео-матеріалів, аудіо-матеріалів, зображень — для залучення уваги учнів, візуалізації та активізації лексики.
6. Користування за допомогою різних девайсів (телефон, ноутбук, планшет).
7. Написання тексту, малювання фігур, символів, схем.
8. Масштабування та переміщення по робочій поверхні.
9. Інтеграція з іншими онлайн-ресурсами [3, с.36-37].

Можна зробити висновок, що для навчання лексики можливостей та функцій в онлайн дошці більш ніж достатньо.

2.1.1. Переваги інтерактивних онлайн-дошок для вивчення лексики

У світі де панує цифровізація, підлітки, а саме старшокласники, звикли до використання планшетів, телефонів та інших гаджетів у повсякденному житті. Ще донедавна учителі вважали, що мобільні гаджети на уроках відвертають увагу від процесу одержання знань, але саме за допомогою цих засобів, в теперішній реалії можна використовувати онлайн-платформи, наприклад віртуальні дошки. На жаль, застосування телефону чи планшета може бути єдиною альтернативою використання в навчальному процесі, наприклад в умовах відключень світла [8, с.506], [58].

Отже, серед конкретних переваг онлайн-дошок, можна виділити наступні:

— збільшення кількості та варіативності наочності, що в свою чергу збільшує ефективність навчання, адже використання ілюстрацій, таблиць і т. д, підвищує мотивацію учнів, та тренує візуальну пам'ять [56, с.4-5], [50, с.2005];

— поєднання різних видів мультимедійних ресурсів в одному місці, наприклад: текстів та аудіозаписів, картинок і аудіозаписів, відео-матеріалів [3, с.36];

— підвищення командного духу або іншими словами— колективна творча співпраця класу, що сприяє розвитку соціалізації та активізації діяльності на уроці, як окремого учня, так і колективу загалом [11, с.59];

— підвищення мотивації, тому що, коли використовуються ігрові елементи та інтерактивні завдання це завжди позитивно впливає на мотивацію;

— особлива користь для учнів з високим рівнем тривожності, адже інтерактив та онлайн середовище є звичним для більшості підлітків, а для учнів з підвищеною тривожністю дошки є ідеальним рішенням, що дозволяє розвантажити атмосферу на уроці [23]. Лісниченко А., Довгалюк Т., Глазунова Т., у своїй науковій публікації стверджують що, тривожність в учнів зазвичай ґрунтується на страху невдачі, сприйманні нижчої оцінки як поразки, осуді однокласників [17, с.25-26]. Отже, використання онлайн дошок сприятиме створенню позитивної атмосфери й формуванню впевненості в таких учнів;

— розвиток цифрової грамотності, адже в наш час важливо вміти працювати з цифровими ресурсами, додатками, платформами, щоб почувати себе сучасним [45], [51, с.70-71].

2.1.2. Застосування онлайн-дошок у синхронному та асинхронному навчанні.

Сучасні уроки англійської мови часто поєднують різні форми взаємодії між учнями та вчителем. Онлайн-дошки в цьому випадку стають одним із найбільш зручних інструментів для організації навчання як під час уроків в реальному часі, так і для виконання індивідуальних завдань у зручний для кожного час. Ця гнучкість дозволяє адаптувати навчання під кожного учня [57, с.110].

Щодо поняття синхронного режиму, він передбачає взаємодію учнів, які одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі і взаємодіють там. Для прикладу це можуть бути: Zoom, Google meet, Skype і т.д, також сюди відносимо онлайн-дошки. На занятті всі спілкуються та взаємодіють як на звичайному офлайн уроці [24, с.8]. Ципанова Н. у своїй статті, зазначає, що згідно статистиці синхронне навчання є ефективнішим, тому що залучаються одразу декілька каналів комунікації: аудіального та вербального [31, с.4].

А ось асинхронна форма навчання має антонімічне значення до синхронного. Воно є індивідуальним, автономним. Взаємодія між учнями проходить із затримкою в часі, а тому, ця форма добре підходить для виконання творчих завдань та проєктів. До асинхронної форми навчання можна віднести: онлайн-курси, блоги, чати, онлайн-літературу [24, с.9].

Щоб ефективно поєднати ці дві форми навчання англійської мови, учитель може пояснювати, обговорювати завдання разом з учнями на онлайн-дошці, а етап закріплення знань відтворити асинхронно [25, с.21]. Візьмемо до прикладу онлайн-дошку Miro. Учитель може створити завдання для вивчення нового лексичного матеріалу на тему "Clothes", виконання і вивчення цього матеріалу учнями відбувається синхронно під час уроку з учителем, а ось домашнє завдання, наприклад, написання речень, з використанням нових слів, відбувається асинхронно кожним учнем індивідуально.

2.2. Класифікація та характеристика онлайн-дошок для навчання іншомовної лексики

Відповідно до особливостей використання та функціонування Н.А Хміль та І.В Морквян надають таку класифікацію онлайн-дошок:

—дошки для малювань (IDroo, Draw Note, Scribblar, CoSketch);

—дошки для зберігання інформації, нотаток (Padlet, Conceptboard, Scrumblr);

—дошки для створення різноманітних плакатів, шкільних газет (Wikiwall, Glogster);

—дошки для сумісної роботи з інтерактивним контентом із можливістю редагування багатьма користувачами (Jamboard, Miro, Twiddla, Popplet, Rizzoma, Linoit, Educreations та ін.) [30].

Литвин О., Бодненко Д., Прошкін В., Кучаковська Г., виділяють наступну класифікацію:

—Онлайн-дошки для колаборації, наприклад, для проєктів, спільної роботи, групових завдань і т.д.

—Онлайн-дошки для презентації, а саме, візуалізації матеріалів, розміщення тексту, відео, зображень.

—Онлайн-дошки для створення лексичних схем, наприклад, mind maps [16, с.361-365].

Звісно, деякі дошки можуть бути включеними до всіх перерахованих класифікацій, наприклад Miro, Padlet і можуть бути використані для навчання англійської лексики зокрема.

Розрізняють навчальні онлайн-платформи також за вартістю:

— безкоштовні платформи: варіант для ознайомлення з онлайн-дошкою і роботою з нею;

— платні платформи: підходять для довготривалого використання, краще адаптовані під потреби користувача.

Втім, більшість дошок мають опцію створення безкоштовного акаунту, в якому будуть присутні деякі обмеження в функціях, кількості дошок, але для навчання цього буде вдосталь.

2.2.1. Огляд популярних інтерактивних онлайн-дошок (Google Jamboard, Padlet, Miro, Twiddla).

Пропонуємо розглянути найпопулярніші онлайн дошки, які часто застосовуються в педагогічній практиці. Також, ці дошки є підходящими для всіх операційних систем та є доступними всім [27, с.182]. У кваліфікаційній роботі ми розглядатимемо та аналізуватимемо такі онлайн-дошки, як: Miro, Padlet, Google Jamboard, Twiddla.

Miro (раніше відома як RealimeBoard)—онлайн платформа, яка створена для колективної роботи в режимі онлайн. Дошка є підходящою для багатьох цілей, наприклад: створення уроків, навчальних курсів, проєктів, дизайн - концепцій, дидактичних ігор. Ця дошка інтегрується з багатьма сервісами, такими як: Dropbox, Slack, Google Drive, Vox, JIRA та ін. Наявна велика кількість шаблонів. Є можливість використовувати стікери, фігури, стрілки, таймер. Дана дошка може містити велику кількість інформації, може замінити або доповнити підручник [20, 48, 9].

Наступна не менш важлива дошка є Padlet. Цей сервіс дає можливість створювати контент різноманітного формату: дошка, полиця, сітка, канва, трансляція, стрічка і т.д. Сервіс простий у використанні, для додавання матеріалів достатньо натиснути двічі по робочій поверхні й одразу можна

розміщувати різні матеріали. Інтерфейс є зрозумілим та простим, як для учнів, так і для вчителів [20, 22, 27].

Google Jamboard — інтерактивна онлайн-дошка, яка дає можливість спільного навчання для учнів та вчителів, незалежно від того, чи взаємодія відбувається в синхронному чи асинхронному режимі. Доступний для більшості пристроїв (ноутбук, комп'ютер, планшет, смартфон). Цей сервіс базується на хмарних технологіях. Зручність та простота цієї інтерактивної дошки завойовує увагу багатьох користувачів мережі Інтернет [21, с.158].

Twiddla — ще одна інтерактивна онлайн-дошка, яка є чудовим інструментом для візуалізації матеріалу, навчання, створення схем, коментування в режимі реального часу [49]. Дошка є безкоштовною впродовж 30 днів, можна працювати навіть без реєстрації, що є дуже зручно.

2.2.2. Порівняльна характеристика функцій онлайн-дошок.

Сучасні інтерактивні дошки, зокрема Miro, Padlet, Twiddla, Google Jamboard, є своєрідними універсальними «чистими аркушами» для творчості та навчання, які відкривають перед учнями широкі горизонти для взаємодії та колаборації. Їхній багатий функціонал може адаптуватися до вимог як традиційного, так і онлайн або змішаного навчання.

Порівняльну характеристику наведених вище сервісів наведено у таблиці 1 [42].

Таблиця 2.1

Порівняльна характеристика функцій інтерактивних дошок

Назва	Можливості для	Підтримка мультимедій	Рівень складності у	Доступність	Особливі функції

	спільної роботи	ного контенту	використанні	(безкоштовно/платно)	
Miro	Спільне наповнення та перегляд дошки у режимі реального часу, додавання коментарів	Можна додавати, зображення, GIF-зображення, посилання, відео, але не аудіо-матеріали. Щоб завантажити аудіо-запис, потрібно залучати додатковий інтернет ресурс, наприклад Vocaroo, завантажувати туди аудіо і потім за допомогою функції «вбудувати»,	Інтерфейс простий, але перед проведенням уроку, потрібно обов'язково ознайомлювати учнів з функціями та можливостями дошки.	Є як безкоштовна версія та і преміум акаунт. Для першого варіанту роботи надається три безкоштовних дошки.	Додавання смайликів, Gif-зображень, стрілок, фігур, функція «вбудування», відстеження курсору учня, таймери, шаблони, режим презентації, розширені права доступу

		додати запис на дошку.			
Padlet	Спільна робота, обговорення, взаємодія в режимі реального часу, інтеграція з Google Classroom.	Підтримує тексти, фотографії, відео-контент, аудіофайли, гіперпосилання, записи екрана, документи та інтерактивні елементи, такі як вікторини і опитування.	Інтерфейс дуже простий та зрозумілий, що робить його ідеальним навіть для дітей молодшого віку, а для старшокласників тим паче.	Безкоштовно доступні три дошки, а також платні підписки з додатковими функціями: Gold, Platinum, Team, Classroom та Schools.	Система для генерації контенту на базі штучного інтелекту, платформи для обговорень, понад 250 шаблонів, можливість додавання зображень у коментарях, налаштування поля та автоматичне копіювання.
Twiddla	Спільна діяльність на віртуальній дошці в режимі реального часу,	Можна додавати текст, зображення, вебсайти, малюнки. Аудіо та відео напрями не	Інтерфейс є зручним та не вимагає встановлення будь-яких	Існує безкоштовна версія, яка включає основні функції, а також платні	Зручність використання, відсутність необхідності у реєстрації для початку, можливість малювання

	обговорення та малювання .	підтримуються	програми плагінів, що дозволяють працювати безпосередньо через браузер.	тарифи для доступу до розширених можливостей.	на зображеннях та вебсторінках .
Google Jamboard	Спільне редагування і перегляд у режимі реального часу, можливість коментування та інтеграція з Google Workspace.	Можна додавати текст, зображення, малюнки, стікери та посилання. Хоча відео та аудіофайли не підтримуються безпосередньо, можна включити на них посилання.	Інтерфейс дуже зрозумілий, зокрема для користувачів Google. Учні та вчителі швидко адаптуються до нього.	Безкоштовно для власників Google-акаунтів.	Синхронізація з Google Drive, Google Meet, спільне малювання, збереження у форматі PDF і підтримка роботи на інтерактивних панелях.

Отже, підсумовуючи інформацію з таблиці 2.1, можна зробити висновок, що Padlet пропонує найрізноманітнішу підтримку мультимедіа, включно з аудіо та відео, а також сучасні можливості на основі штучного інтелекту. Miro і Google Jamboard мають подібний набір основних функцій. Проте, Miro є більш потужним варіантом для складних проєктів, а Jamboard краще підходить для швидких інтеграцій у Google-середовище. Twiddla відрізняється простотою використання та не вимагає реєстрації, проте має обмежені можливості для роботи з мультимедіа.

Усі сервіси пропонують безкоштовні версії, але для доступу до додаткових функцій потрібно оформити підписку.

Кожен вчитель має зважити всі за та проти, та обрати ту дошку, яка буде найбільш підходящою для конкретних цілей навчання та потреб учнів.

Висновки до розділу 2

Отже, можна зробити висновок, що інтерактивні онлайн-дошки є цінним інструментом для сучасних вчителів. Це новітній і надзвичайно ефективний засіб для вивчення іноземної лексики. Вони надають широкий спектр можливостей, пропонують гнучкість у використанні та забезпечують високий рівень взаємодії. Їх використання сприяє створенню активного навчального середовища, в якому вчитель і учні взаємодіють один з одним у режимі реального часу, організовуючи та зберігаючи навчальні ресурси. Онлайн-дошки відкривають нові горизонти для уроків, пропонуючи широкий спектр мультимедійних засобів. Вони стимулюють цікавість учнів, підвищують їхню мотивацію та розвивають візуальну пам'ять. Вони є ефективним засобом для покращення командної роботи, соціалізації, розвитку цифрових навичок і створення зручного освітнього простору, де кожна дитина, незважаючи на рівень тривожності, відчуває себе впевнено та безпечно. Онлайн-дошки з однаковою ефективністю використовуються як у синхронному, так і в асинхронному навчанні, що дає можливість адаптувати освітній процес відповідно до індивідуальних потреб учнів. Різноманіття платформ, таких як Miro, Padlet, Google Jamboard та Twiddla, дозволяє вибрати інструмент, який найбільше відповідає навчальним цілям, технічному забезпеченню та особливостям конкретного класу. Кожен з цих засобів має свої переваги, але в сукупності вони значно урізноманітнюють навчальні ресурси вчителя. Це робить уроки іноземної мови захоплюючими, таким чином, учні можуть легко та більш результативно вивчати нову лексику.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ ОНЛАЙН-ДОШОК

3.1. Комплекс вправ для формування англomовної лексичної компетентності з залученням інтерактивних онлайн дошок

Етап 1: Ознайомлення з новою лексикою (Вправи 1-3)

На цьому етапі учні знайомляться з новими лексичними одиницями до теми «Jobs of the future», формують первинні уявлення про їх значення та контекст вживання. Вправи переважно рецептивні та рецептивно-репродуктивні.

Вправа 1.

Мета: ознайомлення з ключовою лексикою за темою «Jobs of the Future» через здогадку про значення слів за контекстом в ілюстративних реченнях.

Тип: рецептивна, некомунікативна.

Вид: на здогадку про значення нових ЛО за контекстом.

Інструкція: *Read the sentences and try to guess the meaning of the highlighted words from the context. Write what you think they mean in Ukrainian. Don't worry if some of the answers are wrong, because in the following exercises you will be able to correct your mistakes!*

1. **Artificial intelligence (AI)** is changing how people work — machines can now *think and learn* almost like humans.
2. Many young people dream of becoming an **entrepreneur** and starting their own successful company.
3. During the pandemic, many employees discovered that **remote work** allows them to do their jobs from home.

4. Technological **innovation** helps create new products and better ways to solve problems.
5. Some people prefer **freelance** jobs because they can choose their own projects and schedule.
6. **Automation** will replace many simple manual jobs with smart robots.
7. Good **leadership** is essential for motivating a team and reaching goals.
8. Modern companies are trying to become more **sustainable**, using less plastic and saving energy.
9. **Virtual reality (VR)** lets people explore digital worlds using special headsets.
10. **Space tourism** might soon let ordinary people travel beyond Earth for holidays.
11. **Renewable energy**, such as wind or solar power, is becoming more popular than fossil fuels.
12. **Cyber security** experts protect computer systems from hackers and data theft.

Слова до опрацювання: artificial intelligence (AI), entrepreneur, remote work, innovation, freelance, automation, leadership, sustainable, virtual reality (VR), space tourism, renewable energy, cyber security.

Онлайн-дошка: Miro

Посилання: https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=

Exercise 1

Jobs of the future

Read the sentences and try to guess the meaning of the highlighted words from the context.

1. **Artificial intelligence (AI)** is changing how people work — machines can now think and learn almost like humans.
2. Many young people dream of becoming **an entrepreneur** and starting their own successful company.
3. During the pandemic, many employees discovered that **remote work** allows them to do their jobs from home.
4. Technological **innovation** helps create new products and better ways to solve problems.
5. Some people prefer **freelance** jobs because they can choose their own projects and schedule.
6. **Automation** will replace many simple manual jobs with smart robots.
7. Good **leadership** is essential for motivating a team and reaching goals.
8. Modern companies are trying to become more **sustainable**, using less plastic and saving energy.
9. **Virtual reality (VR)** lets people explore digital worlds using special headsets.
10. **Space tourism** might soon let ordinary people travel beyond Earth for holidays.
11. **Renewable energy**, such as wind or solar power, is becoming more popular than fossil fuels.
12. **Cyber security** experts protect computer systems from hackers and data theft.

Вправа 2.

Мета: встановлення зв'язків між лексичними одиницями та їх значеннями.

Тип: рецептивна, некомунікативна.

Вид: на співвідношення.

Інструкція: *Carefully read the sentences and the highlighted words in the left column, as well as the list of definitions in the right column. Your task is to connect each highlighted word with its correct definition by drawing a line between them.*

№	Word		Definition
1	Artificial intelligence (AI)	A	The use of technology to perform tasks without human help
2	Entrepreneur	B	Energy that comes from the sun, wind, or water
3	Remote work	C	The ability to guide and motivate others

№	Word		Definition
4	Innovation	D	Doing your job from home using the Internet
5	Freelance	E	A computer-created world where people can interact
6	Automation	F	Machines that can think and learn like humans
7	Leadership	G	Travelling to space for fun or discovery
8	Sustainable	H	Creating new ideas, products, or methods
9	Virtual reality (VR)	I	Working for yourself, not for one company
10	Space tourism	J	A person who starts and runs their own business
11	Renewable energy	K	Protecting data and systems from hackers
12	Cyber security	L	Using natural resources responsibly to protect the planet

Онлайн-дошка: Miro

Посилання: https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=

Exercise 3

Instruction:

Carefully read the sentences and the highlighted words in the left column, as well as the list of definitions in the right column. Your task is to connect each highlighted word with its correct definition by drawing a line between them.

	Column 1	Column 2	Column 3	Column 4
1	No	Cocoa		Businessman
2	1	Artificial intelligence (AI)	A	The use of technology to perform tasks without human help
3	2	Entrepreneur	B	Energy that comes from the sun, wind, or water
4	3	Remote work	C	The ability to guide and motivate others
5	4	Innovation	D	Doing your job from home using the Internet
6	5	Freelance	E	A computer-created world where people can interact
7	6	Automation	F	Machines that can think and learn like humans
8	7	Leadership	G	Traveling to space for fun or discovery
9	8	Sustainable	H	Creating new ideas, products, or methods
10	9	Virtual reality (VR)	I	Working for yourself, not for one company
11	10	Space tourism	J	A person who starts and runs their own business
12	11	Renewable energy	K	Protecting data and systems from hackers
13	12	Cyber security	L	Using natural resources responsibly to protect the planet

Вправа 3.

Мета: семантизація лексики через встановлення синонімічних відповідників.

Тип: рецептивна, некомунікативна.

Вид: на встановлення синонімів.

Інструкція: Carefully read the words in the left column (1–12) and the list of synonyms (or near-synonyms) in the right column (A–L). Your task is to match each word with its closest synonym or near-synonym by drawing a line between them.

№	Word	Synonym or near-synonyms
1	Artificial intelligence (AI)	Self-employment
2	Entrepreneur	Inventiveness, creativity
3	Remote work	Green energy
4	Innovation	Ecological, environmentally friendly
5	Freelance	Digital safety

№	Word	Synonym or near-synonyms
6	Automation	Machine control, mechanization
7	Leadership	Space travel for civilians
8	Sustainable	Guiding others, management ability
9	Virtual reality (VR)	Computer-generated 3D world
10	Space tourism	Working from home
11	Renewable energy	Smart machines, thinking computers
12	Cyber security	Business founder

Онлайн-дошка: Clickup

Посилання: <https://app.clickup.com/90151485527/whiteboards/2kyq502q-575>

Exercise 3

Carefully read the words in the left column (1–12) and the list of synonyms (or near-synonyms) in the right column (A–L). Your task is to match each word with its closest synonym or near-synonym by drawing a line between them.

№	Слово	Синонім / близьке значення
1	Artificial intelligence (AI)	A Self-employment
2	Entrepreneur	B Inventiveness, creativity
3	Remote work	C Green energy
4	Innovation	D Ecological, environmentally friendly
5	Freelance	E Digital safety
6	Automation	F Machine control, mechanization
7	Leadership	G Space travel for civilians
8	Sustainable	H Guiding others, management ability
9	Virtual reality (VR)	I Computer-generated 3D world
10	Space tourism	J Working from home
11	Renewable energy	K Smart machines, thinking computers
12	Cyber security	L Business founder

Вправа 4.

Мета: ознайомлення з новими ЛО та їх значеннями.

Тип: рецептивна, некомунікативна.

Вид: на множинний вибір.

Інструкція: Read sentences 1–12. In each sentence, a new word is highlighted. Based on the context, choose the correct explanation (a, b, or c).

1. **Artificial intelligence (AI)** is changing how people work — machines can now *think and learn* almost like humans.

- a) Machines that do simple physical work
- b) Machines that can think and learn
- c) People working with computers

2. Many young people dream of becoming an **entrepreneur** and starting their own successful company.

- a) A person who works for the government
- b) A person who starts their own business
- c) A person who repairs machines

3. During the pandemic, many employees discovered that **remote work** allows them to do their jobs from home.

- a) Work done in an office
- b) Work done outside the country
- c) Work done from home

4. Technological **innovation** helps create new products and better ways to solve problems.

- a) Old ideas used again
- b) New ideas and inventions
- c) Rules for workers

5. Some people prefer **freelance** jobs because they can choose their own projects and schedule.

- a) Working for one company full-time
- b) Working without payment
- c) Working independently on different projects

6. **Automation** will replace many simple manual jobs with smart robots.

- a) Doing something by hand
- b) Doing something using machines
- c) Learning new skills

7. Good **leadership** is essential for motivating a team and reaching goals.

- a) The ability to lead and guide others
- b) The ability to work alone
- c) The process of making machines work

8. Modern companies are trying to become more **sustainable**, using less plastic and saving energy.

- a) Using resources wisely to protect the environment
- b) Growing very fast
- c) Working only online

9. **Virtual reality (VR)** lets people explore digital worlds using special headsets.

- a) Reality on TV shows
- b) Computer-created 3D environments
- c) Real places on Earth

10. **Space tourism** might soon let ordinary people travel beyond Earth for holidays.

- a) Visiting foreign countries
- b) Travelling to space for fun
- c) Watching films about planets

11. **Renewable energy**, such as wind or solar power, is becoming more popular than fossil fuels.

- a) Energy that can be replaced naturally
- b) Energy that never runs out of money
- c) Energy made by burning coal

12. **Cyber security** experts protect computer systems from hackers and data theft.

- a) Keeping computers safe from attacks
- b) Repairing broken computers
- c) Teaching people how to use the Internet

Онлайн-платформа: Miro

Посилання: <https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=/>

Exercise 5

Task:
Read sentences 1–12. In each sentence, a new word is highlighted.
Based on the context, choose the correct explanation (a, b, or c).

Artificial intelligence (AI) is changing how people work — machines can now *think and learn* almost like humans.

- a) Machines that do simple physical work
- b) Machines that can think and learn
- c) People working with computers

Many young people dream of becoming an **entrepreneur** and starting their own successful company.

- a) A person who works for the government
- b) A person who starts their own business
- c) A person who repairs machines

During the pandemic, many employees discovered that **remote work** allows them to do their jobs from home.

- a) Work done in an office
- b) Work done outside the country
- c) Work done from home

Technological **innovation** helps create new products and better ways to solve problems.

- a) Old ideas used again
- b) New ideas and inventions
- c) Rules for workers

Some people prefer **freelance** jobs because they can choose their own projects and schedule.

- a) Working for one company full-time
- b) Working without payment
- c) Working independently on different projects

Automation will replace many simple manual jobs with smart robots.

- a) Doing something by hand
- b) Doing something using machines
- c) Learning new skills

Good leadership is essential for motivating a team and reaching goals.

- a) The ability to lead and guide others
- b) The ability to work alone
- c) The process of making machines work

Modern companies are trying to become more **sustainable**, using less plastic and saving energy.

- a) Using resources wisely to protect the environment
- b) Growing very fast
- c) Working only online

Virtual reality (VR) lets people explore digital worlds using special headsets.

- a) Reality on TV shows
- b) Computer-created 3D environments
- c) Real places on Earth

Space tourism might soon let ordinary people travel beyond Earth for holidays.

- a) Visiting foreign countries
- b) Travelling to space for fun
- c) Watching films about planets

Renewable energy, such as wind or solar power, is becoming more popular than fossil fuels.

- a) Energy that can be replaced naturally
- b) Energy that never runs out of money
- c) Energy made by burning coal

Cyber security experts protect computer systems from hackers and data theft.

- a) Keeping computers safe from attacks
- b) Repairing broken computers
- c) Teaching people how to use the internet

Quarta

Етап 2: Автоматизація дій з новими лексичними одиницями (Вправи 5-18)

Цей етап передбачає використання рецептивно-репродуктивних некомунікативних та умовно-комунікативних вправ, що забезпечують перехід до активного використання лексики.

Вправа 5.

Мета: розвиток уміння складання речень з новими ЛО.

Тип: рецептивно-репродуктивна, некомунікативна.

Вид: складання речень з ЛО.

Інструкція:

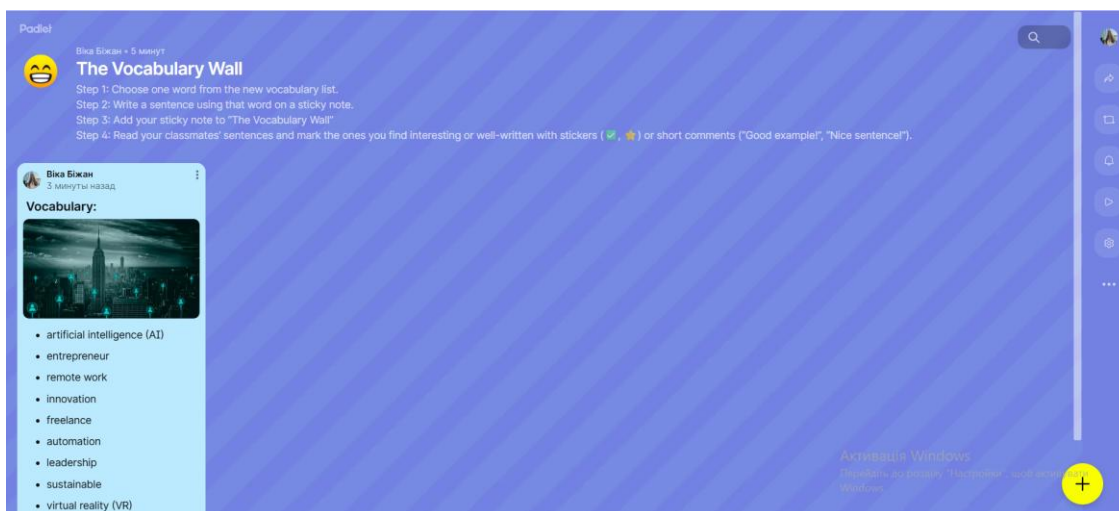
Step 1: Choose one word from the new vocabulary list.

Step 2: Write a sentence using that word on a sticky note.

Step 3: Add your sticky note to “*The Vocabulary Wall*”

Онлайн-дошка: Padlet

Посилання: <https://padlet.com/victoriabizhan/the-vocabulary-wall-g2ppws7wudsjscfy>

Вправа 6.

Мета: розпізнавання та групування лексичних одиниць за тематичними категоріями. Учні вчаться класифікувати слова, пов'язані з темою «Jobs of the future», що сприяє їхньому системному засвоєнню та кращому розумінню контексту.

Тип: рецептивна, некомунікативна

Вид: на групування ЛО.

Інструкція: *Drag and drop the words into the correct categories on Padlet. Some words may fit more than one category.*

Vocabulary list: artificial intelligence (AI), entrepreneur, remote work, innovation, freelance, automation, leadership, sustainable, virtual reality (VR), space tourism, renewable energy, cyber security.

Categories:

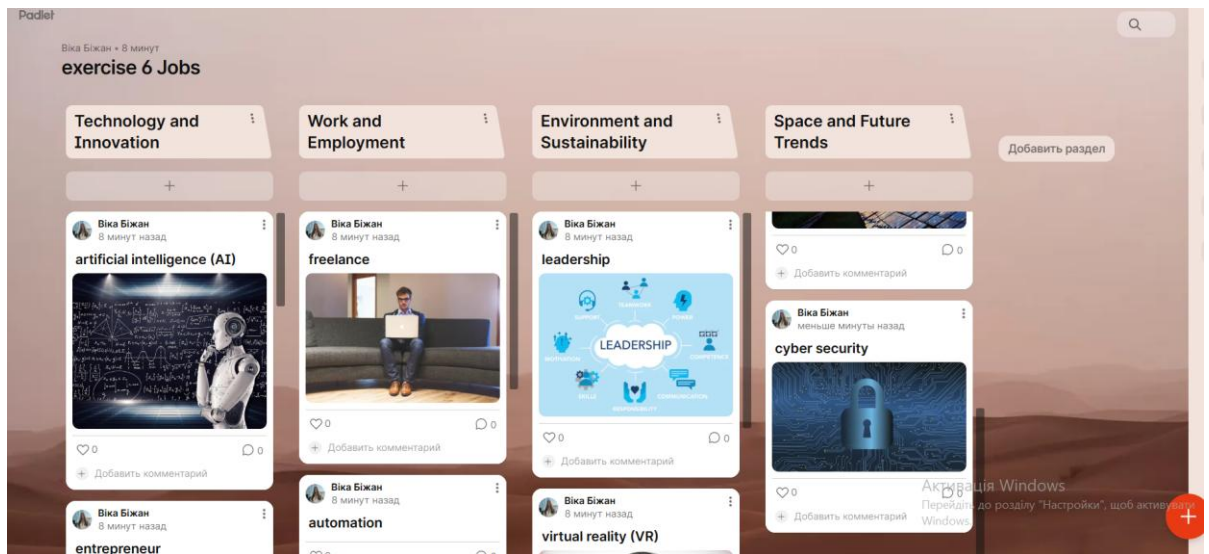
1. *Technology and innovation*
2. *Work and employment*

3. *Environment and sustainability*

4. *Space and future trends*

Онлайн-дошка: Padlet

Посилання: <https://padlet.com/victoriabizhan/exercise-6-jobs-66zzva9a7zybpis8>

Вправа 7.

Мета: формування лексико-граматичних навичок.

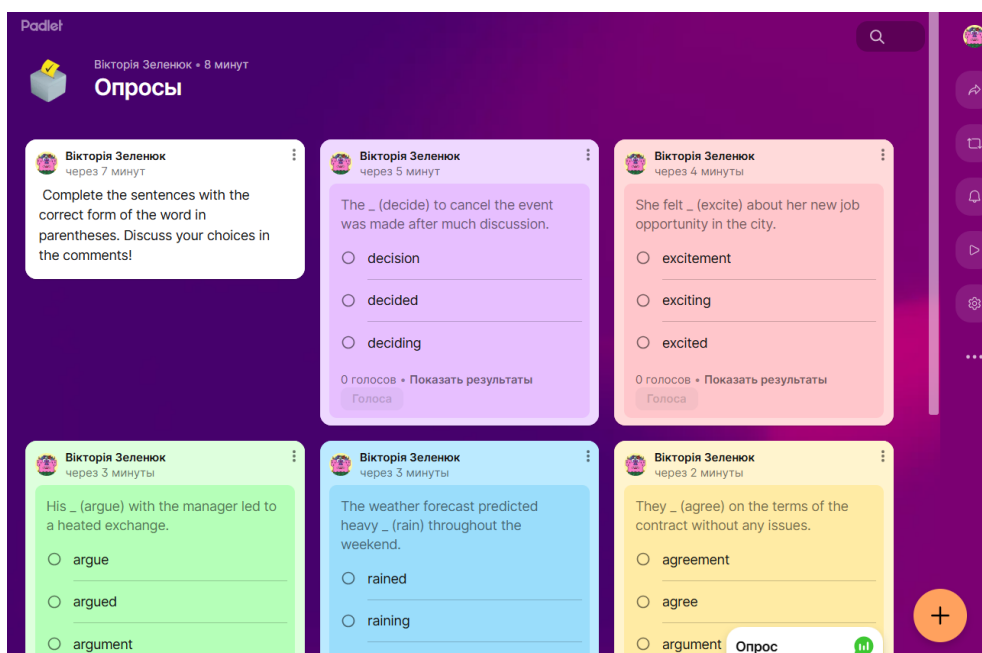
Тип: рецептивна, некомунікативна.

Вид: множинний вибір, на використання правильної форми ЛО

Інструкція: *Choose the correct form of the word to complete each sentence.*

Онлайн-дошка: Padlet

Посилання: <https://padlet.com/vikabizhan/padlet-xewtbtza7cuiubos>

Вправа 8.

Мета: розпізнавання та ідентифікація нових лексичних одиниць в усному мовленні.

Тип : рецептивно-репродуктивна, некомунікативна.

Вид: на заповнення пропусків.

Інструкція: *Listen to the short podcast about " What is a gig economy?". Fill in the gaps with the missing words in the sentences below as you listen.*

1. Maurice De Bracy offers King Richard to use his army of “_____,” soldiers who worked for whoever paid the most.
2. The term “freelancer” later came to describe someone who works _____ of any single company.
3. A 2016 survey showed that freelancers were happier because of greater _____ and _____.
4. Successful freelancers need to have skills that are _____ and _____.

5. Before starting work, freelancers must learn to market their _____ and negotiate _____.
6. Unlike salaried workers, freelancers usually don't receive benefits such as paid _____ or _____ leave.
7. Digital platforms like Uber and Fiverr promise to handle some _____ and _____ tasks for freelancers.

Онлайн-дошка: Miro

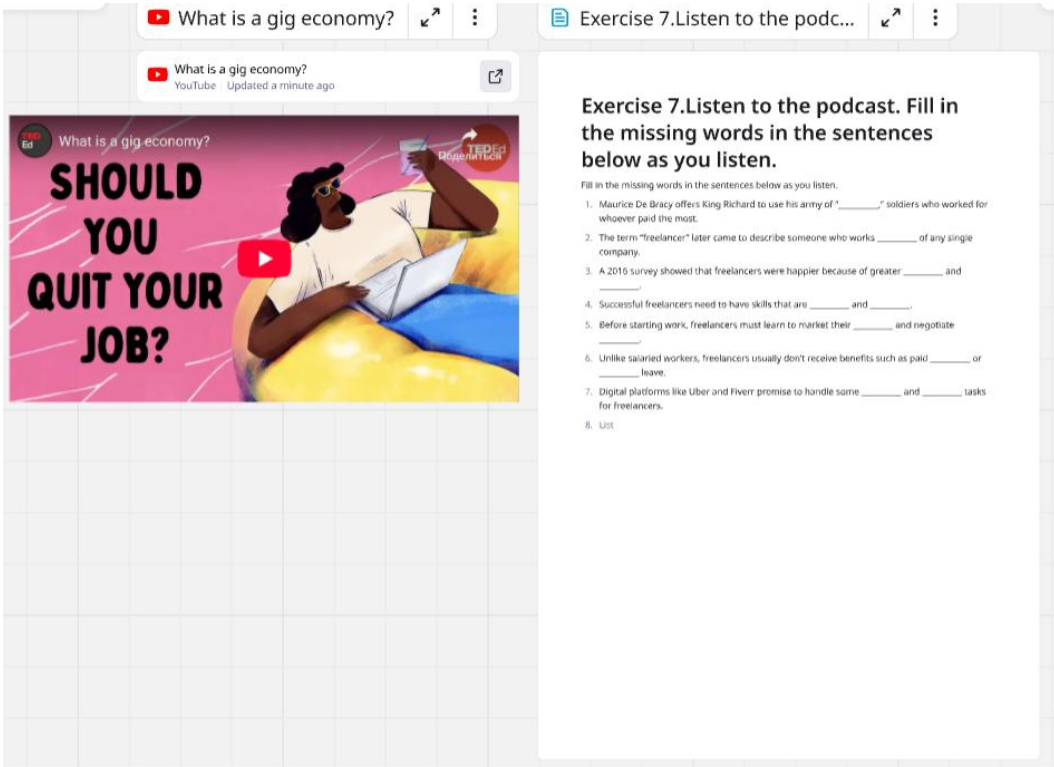
Посилання

на

відео:

<https://www.youtube.com/watch?v=OXT8xdqcAoU&t=257s>

Посилання: <https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=/>

The screenshot shows a Miro board with two main elements:

- YouTube Video:** A thumbnail for a video titled "What is a gig economy?" by TED Ed. The thumbnail features a woman sitting on a yellow inflatable ring, working on a laptop. The text on the thumbnail reads "SHOULD YOU QUIT YOUR JOB?".
- Exercise 7:** A text box containing the following instructions and questions:

Exercise 7. Listen to the podcast. Fill in the missing words in the sentences below as you listen.

Fill in the missing words in the sentences below as you listen.

 1. Maurice De Bracy offers King Richard to use his army of "_____" soldiers who worked for whoever paid the most.
 2. The term "freelancer" later came to describe someone who works _____ of any single company.
 3. A 2016 survey showed that freelancers were happier because of greater _____ and _____.
 4. Successful freelancers need to have skills that are _____ and _____.
 5. Before starting work, freelancers must learn to market their _____ and negotiate _____.
 6. Unlike salaried workers, freelancers usually don't receive benefits such as paid _____ or _____ leave.
 7. Digital platforms like Uber and Fiverr promise to handle some _____ and _____ tasks for freelancers.
 8. Utit _____.

Вправа 9.

Мета: автоматизація дій з новими ЛО на рівні словосполучення.

Тип: рецептивна, некомунікативна.

Вид: на складання сталих словосполучень.

Інструкція:

1. *Below is a table with two columns of words. Your task is to match each word from the **Left Column** with a word from the **Right Column** to create a collocation.*
2. *On the Clickup whiteboard, post your matched phrases in the format: **Word1 + Word2***
3. *Optional: add one sentence per word combination to the Clickup, showing how it can be used in an essay context.*

Word matching table:

<i>Left Column</i>	<i>Right Column</i>
Artificial	tourism
Space	energy
Renewable	intelligence (AI)
Virtual	reality (VR)
Remote	work
Cyber	security
Sustainable	development
Strong	leadership
Drive	innovation
Embrace	automation

Example: Artificial intelligence (AI)

Онлайн-дошка: Clickup

Посилання: <https://app.clickup.com/90151485527/whiteboards/2kyq502q->

575

Exercise 9

1. Below is a table with two columns of words. Your task is to match each word from the Left Column with a word from the Right Column to create a collocation.

2. On the Clickup whiteboard, post your matched phrases in the format: Word1 + Word2

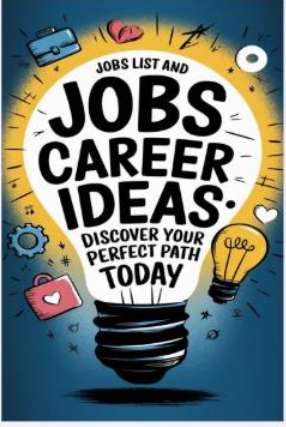
3. Discuss with your classmates what each collocation means. If a combination is unfamiliar, try using it in a sentence to understand its meaning.

4. Optional: add one sentence per word combination to the Clickup, showing how it can be used in an essay context.

Word matching table:

Left Column	Right Column
Artificial	tourism
Space	energy
Renewable	intelligence (AI)
Virtual	reality (VR)
Remote	work
Cyber	security
Sustainable	development
Strong	leadership
Drive	innovation
Embrace	automation

Example: Artificial intelligence (AI)

Вправа 10.

Мета: розвиток умінь читання з метою а) розпізнавання нових лексичних одиниць у контексті та б) розуміння основного змісту тексту.

Тип: рецептивна, а) некомунікативна, б) комунікативна.

Вид: на розпізнавання ЛО в контексті та розуміння змісту тексту.

Інструкція: *Read the text. Underline or highlight the new words you've just learned. Then, choose the best title for the text from the options below.*

Text: Many experts believe that **jobs of the future** will look very different from today. **Artificial intelligence (AI)** is changing how we work. Machines with **automation** can do repetitive tasks faster than people, so humans will focus on creative

jobs. An **entrepreneur** might start a company that uses **renewable energy**, like solar or wind power, to create **sustainable** products.

Some people will choose **freelance** careers and enjoy **remote work** from home or anywhere in the world. **Cyber security** specialists will protect data from hackers. Designers will create new worlds in **virtual reality (VR)** for education, games, or training.

Innovation is key. Companies need **strong leadership** to stay ahead. One exciting new job is in **space tourism** – guiding tourists on trips to space stations. The future workplace will be flexible, green, and full of technology.

Choose the best title:

- A) The history of work
- B) jobs of the future: technology and change
- C) How to relax at work
- D) Famous entrepreneurs today

Онлайн-дощка: Twiddla

Посилання: <https://www.twiddla.com/vw43f3>

Many experts believe that jobs of the future will look very different from today. Artificial intelligence (AI) is changing how we work. Machines with automation can do repetitive tasks faster than people, so humans will focus on creative jobs. An entrepreneur might start a company that uses renewable energy, like solar or wind power, to create sustainable products. Some people will choose freelance careers and enjoy remote work from home or anywhere in the world. Cyber security specialists will protect data from hackers. Designers will create new worlds in virtual reality (VR) for education, games, or training. Innovation is key. Companies need strong leadership to stay ahead. One exciting new job is in space tourism – guiding tourists on trips to space stations. The future workplace will be flexible, green, and full of technology.

Choose the best title:
 A) The history of work
 B) jobs of the future: technology and change
 C) How to relax at work
 D) Famous entrepreneurs today

Вправа 11.

Мета: автоматизація дій з новими ЛО на рівні понадфразової єдності (ДС)
- у процесі побудови питальних речень та відповіді на запитання.

Тип: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна.

Вид: на запитання-відповідь під час письмової онлайн взаємодії.

Інструкція: *Use the new words to create a "Question Wall." Write a question for your classmates about future professions.*

Steps:

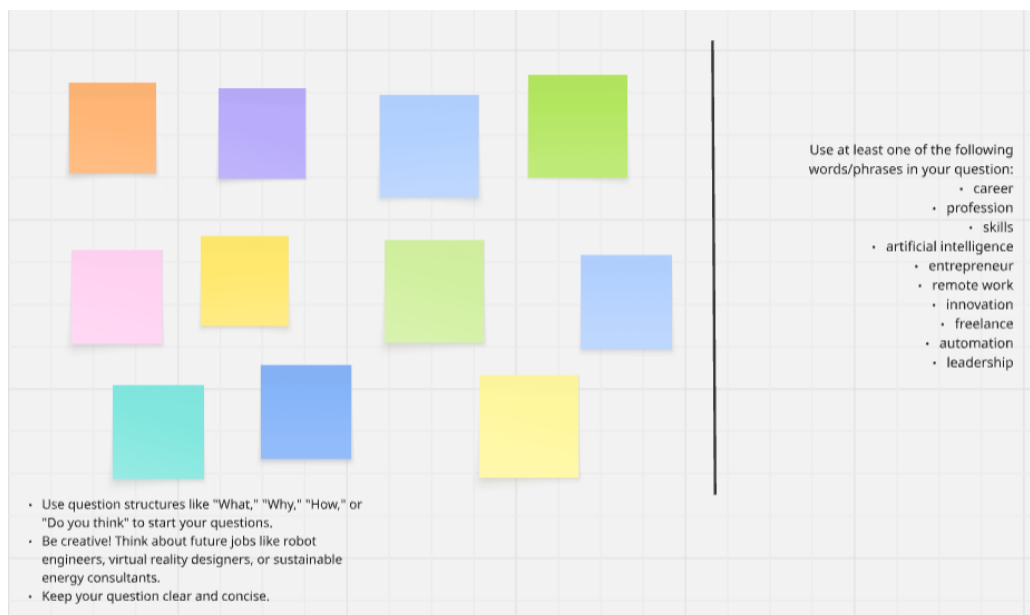
1. *Go to the Miro board (link provided by the teacher).*
2. *Add a sticky note with your question.*
3. *Place your sticky note on the "Question Wall" section of the board.*
4. *Read your classmates' questions and respond to at least one question with a short answer on another sticky note.*

Use at least one of the following words/word combinations in your question:

1. *career*
2. *profession*
3. *skills*
4. *artificial intelligence*
5. *entrepreneur*
6. *remote work*
7. *innovation*
8. *freelance*
9. *automation*
10. *leadership*

Онлайн-дошка: Miro

Посилання: https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=

Вправа 12.

Мета: автоматизація лексики в умовах обмеженого часу.

Тип: рецептивно-репродуктивна, некомунікативна.

Вид: на знаходження відповідних ЛО в умовах обмеженого часу

Інструкція: *In your teams, find as many professions as you can that are related to the word "digital" in 2 minutes. Write them down in your team's section of the board.*

Topic: think about marketing, IT, design, content, etc. (For example: SEO specialist, Programmer, Web designer).

Place to write: use only your section on the virtual board.

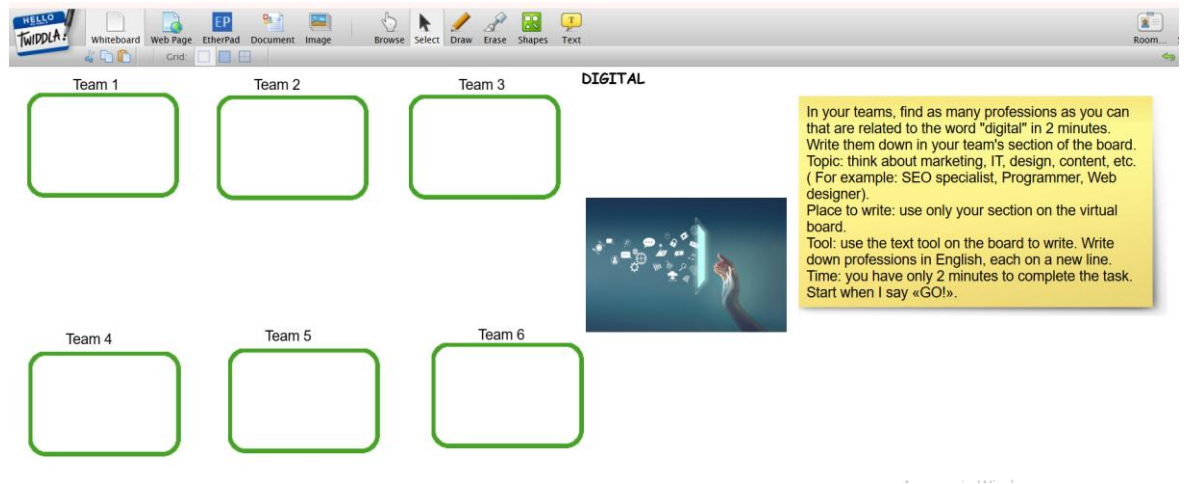
Tool: use the text tool on the board to write. Write down professions in English, each on a new line.

Time: you have only 2 minutes to complete the task.

Start when I say «GO!».

Онлайн-дошка: Twiddla

Посилання: <https://www.twiddla.com/zxjg1b>

Вправа 13.

Мета: автоматизація дій з новими ЛО на понадфразовому рівні.

Тип: умовно-комунікативна, продуктивна.

Вид: на опис зображень на понадфразовому рівні.

Інструкція: *Look carefully at the image of a futuristic office. Write a description of what you see using 5-7 complete sentences. Use at least 5 words from our "Active vocabulary list". Create a new Sticky Note on your Miro board and place it in the "Your descriptions here" section. Don't forget to sign your name!*

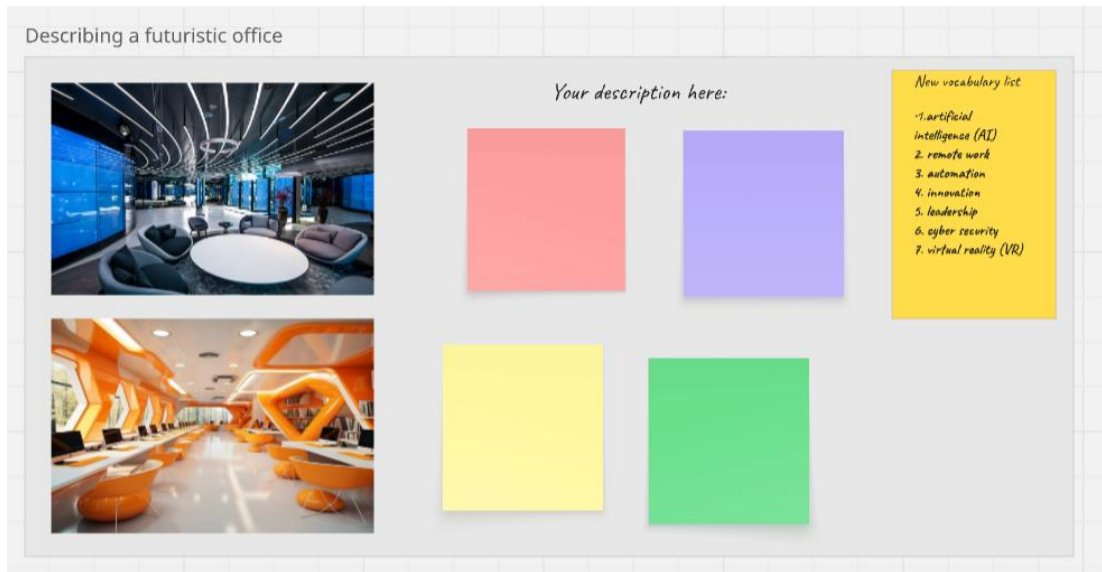
Active vocabulary list:

1. **artificial intelligence (AI)**
2. **remote work**
3. **automation**
4. **innovation**

5. leadership
6. cyber security
7. virtual reality (VR)

Онлайн-дошка: Miro

Посилання: <https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=/>

Вправа 14.

Мета: практика у вживанні нових ЛО для висловлення власної думки на рівні мікро тексту.

Тип: продуктивна, комунікативна

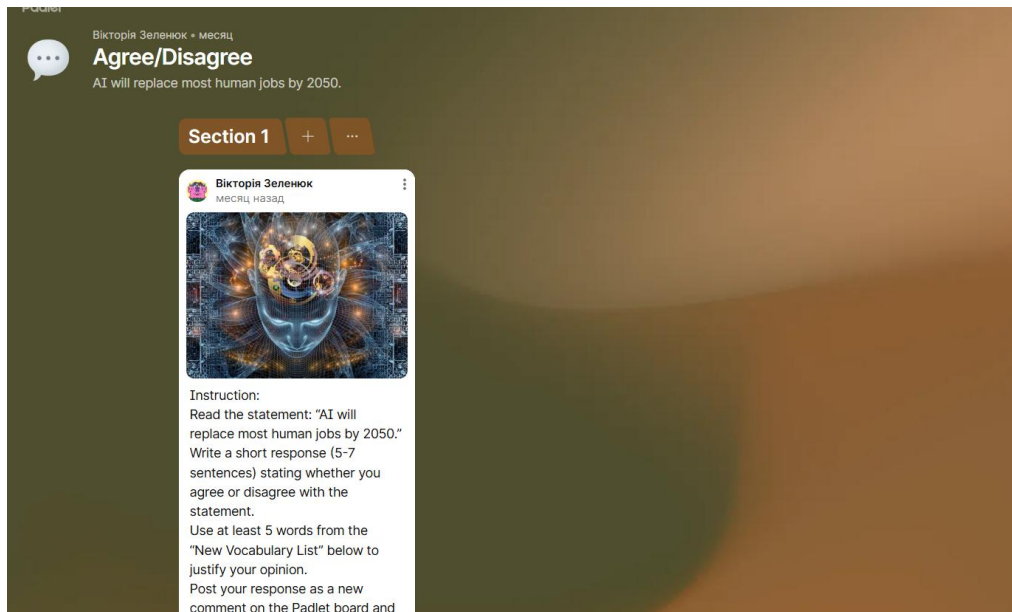
Вид: на висловлення думки.

Інструкція: *Read the statement: “AI will replace most human jobs by 2050.”*

Write a short response (5-7 sentences) stating whether you agree or disagree with the statement. Use at least 5 words that we learned before to justify your opinion. Post your response as a new comment on the Padlet board and sign your name at the end.

Онлайн-дошка: Padlet

Посилання: <https://padlet.com/vikabizhan/agree-disagree-8589j9x8g39te3lc>

Вправа 15.

Мета: тренування вживання нових ЛО на рівні понадфразової єдності (1-2 речення).

Тип: продуктивна, умовно-комунікативна.

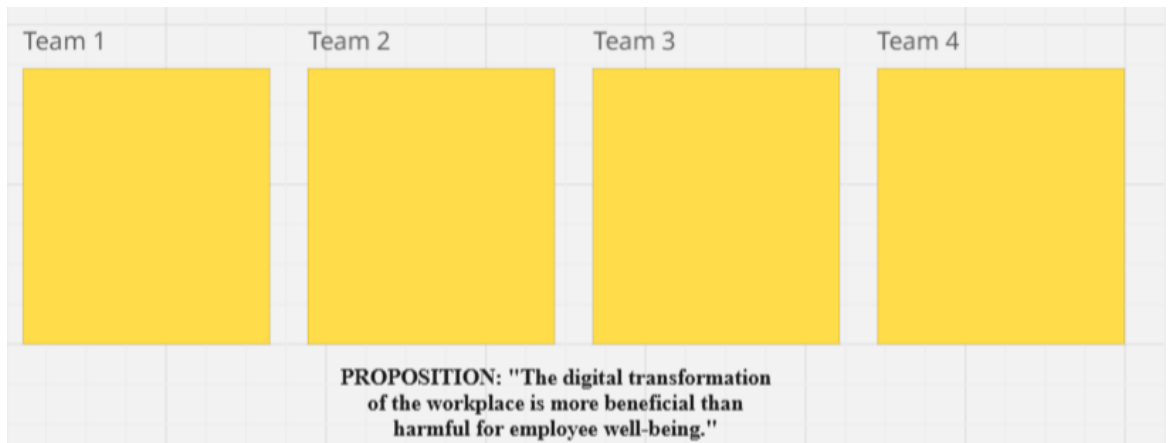
Вид: запитання-відповідь

Інструкція: *Start by asking a question related to future jobs. Your partner must answer it and then ask the next person to answer his/her question in the chain. You must use at least one new word in your question or answer.*

Методичний супровід: Вправа виконується в малих групах у breakout rooms в Zoom. Відповіді розміщуються на дошці у вигляді ланцюжка.

Онлайн-дошка: Miro

Посилання: <https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=/>

Вправа 16.

Мета: практика у вживанні нових ЛО на понадфразовому рівні (міні-діалог).

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: міні-діалог.

Інструкція: *Work in pairs using a shared sticky note or frame on the Twiddla board. Create a short dialogue (5-6 lines) between two people discussing their ideas about choosing a future profession. Use at least 5-6 of the topical vocabulary words provided below. Write your dialogue clearly on the Twiddla sticky note or frame assigned to your pair. Be prepared to perform your dialogue to the class or share it on the Twiddla board for feedback.*

Topical vocabulary:

Career: a profession or job you do for a long time

Passion: a strong feeling of enthusiasm or Skill: An ability to do something well, often

Opportunity: a chance to do something,

Challenge: a difficult task that tests your

Qualification: a skill, experience, or education needed for a job.

Ambition: a strong desire to achieve something, like success in a career.

Онлайн-дошка: Twiddla

Посилання: [untitled - Twiddla.com](https://untitled-twiddla.com)

Instructions:

Work in pairs using a shared sticky note or frame on the Twiddla board. Create a short dialogue (5-6 phrases) between two people discussing their ideas about choosing a future profession. Use at least 5-6 of the new vocabulary words provided below in your dialogue. Write your dialogue clearly on the Twiddla sticky note or frame assigned to your pair. Be prepared to read your dialogue aloud to the class or share it on the Twiddla board for feedback.

Example Dialogue:

Anna: I'm thinking about my future career. I want to be a graphic designer because it's my passion.
 Mark: That's cool! Do you have the skills for it?
 Anna: I'm good at drawing, but I need more qualifications, like a design course.
 Mark: Nice! I want to be an engineer. It's a challenge, but I love solving problems.
 Anna: That sounds exciting! Are there many opportunities in engineering?
 Mark: Yes, and it matches my ambition to create something useful for people.

New vocabulary:

Career : A profession or job you do for a long time.
 Passion : A strong feeling of enthusiasm or excitement for something.
 Skill : An ability to do something well, often gained through practice.
 Opportunity : A chance to do something, such as getting a job.
 Challenge : A difficult task that tests your abilities.
 Qualification: A skill, experience, or education needed for a job.
 Ambition : A strong desire to achieve something, like success in a career.

Вправа 17.

Мета: практика у вживанні нових ЛЮ у ході переказу основного змісту тексту.

Тип: рецептивно-репродуктивна, комунікативна.

Вид: на переказ тексту невідомого слухачам.

Інструкція: *Read the text about "Green Jobs" provided below. In your own words, summarize the main ideas of the text in 5-7 sentences on your assigned sticky note or frame on the Miro board. Use at least 5 of the new vocabulary words provided below in your summary. Write your summary clearly on the Miro board in your*

assigned space. Be prepared to share your summary with the class or discuss it during the follow-up.

Green Jobs

Green jobs are careers that help protect the environment and promote sustainability. These jobs focus on reducing pollution, conserving natural resources, and addressing climate change. For example, a renewable energy technician works with solar panels or wind turbines to create clean energy. These roles require specific skills, such as technical knowledge or problem-solving abilities, and often offer opportunities for career growth. Many people are passionate about green jobs because they want to make a positive impact on the planet. However, these jobs can be challenging due to the need for specialized qualifications and constant innovation. Despite the challenges, green jobs are in high demand as the world seeks sustainable solutions.

Topical vocabulary:

Sustainability: *the ability to maintain or preserve something, especially the environment.*

Renewable: *something that can be replaced naturally, like solar or wind energy.*

Conservation: *the act of protecting or preserving natural resources.*

Impact: *the effect or influence of one thing on another, such as on the environment.*

Innovation: *the creation of new ideas or methods to solve problems.*

Technician: *a person skilled in the technical aspects of a job, like maintaining equipment.*

Demand: *the need or desire for something, such as jobs or products.*

Онлайн-дошка: Miro.

Посилання: <https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=/>

Exercise 17

Green Jobs

Green jobs are careers that help protect the environment and promote sustainability. These jobs focus on reducing pollution, conserving natural resources, and addressing climate change. For example, a renewable energy technician works with solar panels or wind turbines to create clean energy. These roles require specific skills, such as technical knowledge or problem-solving abilities, and often offer opportunities for career growth. Many people are passionate about green jobs because they want to make a positive impact on the planet. However, these jobs can be challenging due to the need for specialized qualifications and constant innovation. **Despite the challenges, green jobs are in high demand as the world seeks sustainable solutions.**

Instructions

1. Read the text about "Green Jobs" provided below.
2. In your own words, summarize the main ideas of the text in 5-7 sentences on your assigned sticky note or frame on the Miro board.
3. Use at least 5 of the new vocabulary words provided below in your summary.
4. Write your summary clearly on the Miro board in your assigned space.
5. Be prepared to share your summary with the class or discuss it during the follow-up.

New Vocabulary

Sustainability: The ability to maintain or preserve something, especially the environment.

Renewable: Something that can be replaced naturally, like solar or wind energy.

Conservation: The act of protecting or preserving natural resources.

Impact: The effect or influence of one thing on another, such as on the environment.

Innovation: The creation of new ideas or methods to solve problems.

Technician: A person skilled in the technical aspects of a job, like machinery operation.

Demand: The need or desire for something, such as jobs or products.

Space for summaries

Вправа 18.

Мета: практика у вживанні нових ЛО на понадфразовому рівні (міні-дискусія); розвиток уміння аргументовано висловлювати власну позицію в межах запропонованої ситуації.

Тип: продуктивна, комунікативна.

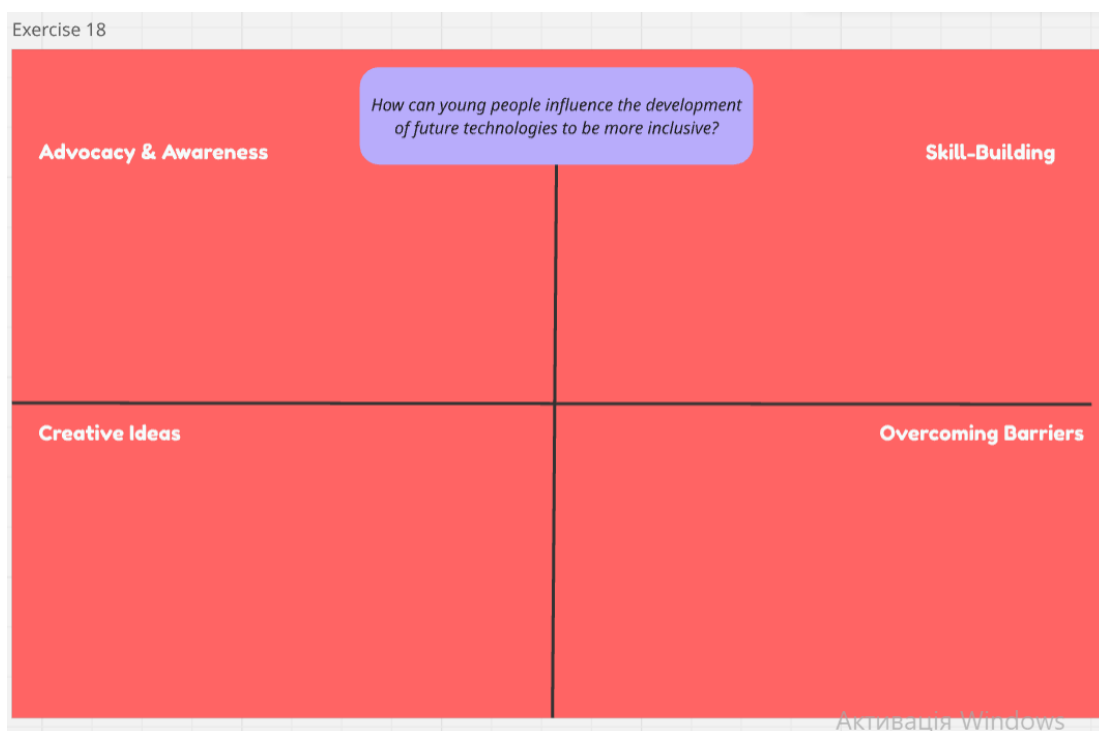
Вид: mini-discussion.

Інструкція: *Imagine you are a team of young innovators working together to ensure that future technologies (e.g., AI, virtual reality, or smart devices) are designed to be inclusive for everyone, regardless of gender, culture, or ability. Use the Miro board to brainstorm ideas and propose solutions. Incorporate the provided vocabulary words (artificial intelligence (AI), entrepreneur, remote work, innovation, freelance,*

automation, leadership, sustainable, virtual reality (VR), space tourism, renewable energy, cyber security) in your suggestions to explain how young people can make a difference and overcome challenges.

Онлайн-дошка: Miro

Посилання: https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=

Етап 3: Автоматизація дій з новими ЛО на текстовому рівні (Вправи 19-25)

На цьому етапі учні використовують засвоєну лексику в природних мовленнєвих ситуаціях. Вправи переважно продуктивні комунікативні.

Вправа 19.

Мета: практика у вживанні нових ЛО на текстовому рівні у процесі аргументування власної думки.

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: дебати.

Інструкція: *You will form two teams to debate the motion: "Studying humanities is a waste of time in the digital era." One team will argue for the motion (humanities are less relevant in a tech-driven world), and the other team will argue against it (humanities remain valuable). Each team must use at least 10 of the vocabulary words, which were studied at the presentation stage (artificial intelligence (AI), entrepreneur, remote work, innovation, freelance, automation, leadership, sustainable, virtual reality (VR), space tourism, renewable energy, cyber security) in their arguments to support their points or challenge the opposing team.*

Онлайн-дошка: Clickup

Посилання: <https://app.clickup.com/90151485527/whiteboards/2kyq502q-575>

Exercise 19.

"Studying humanities is a waste of time in the digital era."

List 1: Team For – main arguments
Tasks: Add key points supporting the motion (e.g., "Humanities are trivial in a tech-driven job market").

List 2: Team For – Counterarguments
Tasks: Anticipate Team Against's points and prepare responses (e.g., "Calling humanities useless is a pejorative oversimplification").

List 3: Team Against – main arguments
Tasks: Add key points opposing the motion (e.g., "Humanities teach critical thinking, which technology cannot blatantly replace").

List 4: Team Against – Counterarguments
Tasks: Respond to Team For's arguments (e.g., "Tech-focused education risks perilous neglect of cultural understanding").

Instructions:
You will form two teams to debate the motion: "Studying humanities is a waste of time in the digital era." One team will argue for the motion (humanities are less relevant in a tech-driven world), and the other team will argue against it (humanities remain valuable).

Вправа 20.

Мета: практика у вживанні нових ЛО на текстовому рівні у процесі ведення дискусії.

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: дискусія у групах.

Інструкція:

1. *Get into groups (3-5 people).*

2. *Create a timeline for the next 20 years (2024-2044).*

3. *For each year/period, add:*

- *New jobs (e.g., AI ethicist, space tourism guide).*

- *Technologies (e.g., quantum computing, self-driving flying cars).*

- *Challenges (e.g., cyber threats, overpopulation).*

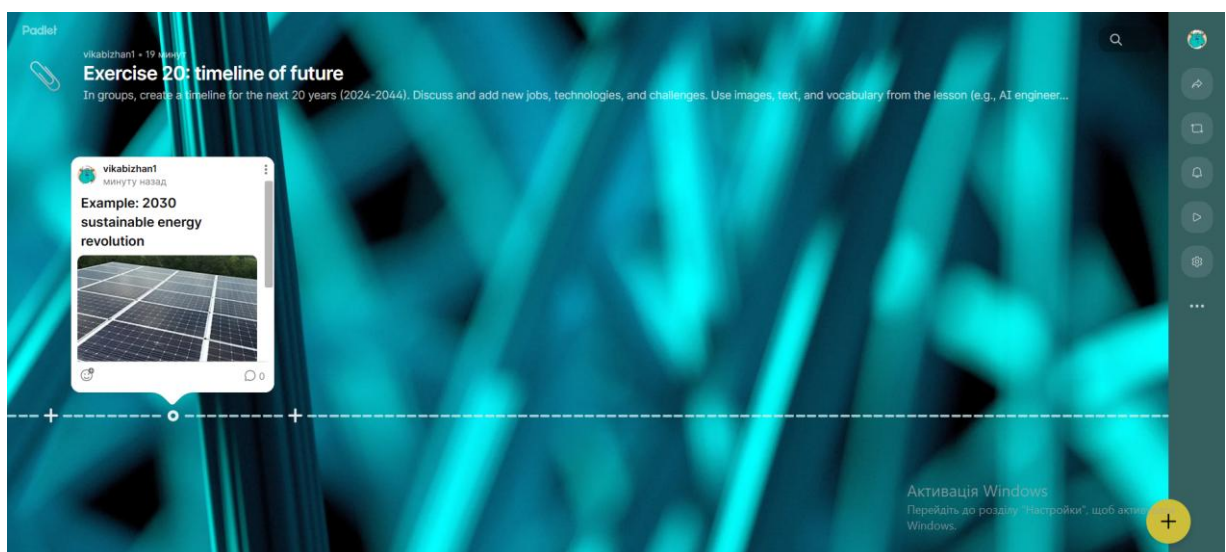
4. *Use images (download from the Internet), text, and new vocabulary from the lesson.*

5. *Discuss ideas in the group in English (speaking practice).*

6. *Add posts to the timeline: indicate the year in the post title.*

Онлайн-дошка: Padlet

Посилання: <https://padlet.com/vikabizhan1/exercise-20-timeline-of-future-3dfvne46yphcohk>

Вправа 21.

Мета: практика вживання нових ЛО на текстовому рівні в ході створення власного міні-монологу на задану тему.

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: монолог

Інструкція:

Record a 1-minute audio monologue in English on the topic:

"My dream job in the future"

2. Use at least 7 words from the new vocabulary (from the lesson):

→ AI engineer, sustainable, virtual reality, space tourism, automation, neural network, climate crisis, renewable energy, quantum computing, cyber threat

3. Download the audio (mp3/wav) or share the link (Google Drive, Vocaroo, SoundCloud, etc.).

4. Write 7 words used under the audio.

Time: 10 min for recording + 5 min for uploading.

Допоміжний ресурс: <https://vocaroo.com/>

Онлайн-дошка: *Twiddla*

Посилання: <https://www.twiddla.com/vw4gyr>

EXERCISE 21: MY DREAM JOB IN THE FUTURE

Tasks:

1. Record a 1-minute audio monologue in English on the topic: "My Dream Job in the Future"
2. Use at least 7 words from the new vocabulary (from the lesson):
→ AI engineer, sustainable, virtual reality, space tourism, automation, neural network, climate crisis, renewable energy, quantum computing, cyber threat
3. Download the audio (mp3/wav) or share the link (Google Drive, Vocaroo, SoundCloud, etc.).
4. Write 7 words used under the audio.

Time: 10 min for recording + 5 min for uploading.

Name: Alex
Audio: Vocaroo link (1 minute recording)
Vocabulary used (7 words):
AI engineer
sustainable
virtual reality
automation
neural network
climate crisis
renewable energy

<https://vocaroo.com/>

Вправа 22.

Мета: практика вживання нових ЛО на текстовому рівні в ході рольової гри.

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: рольова гра.

Інструкція:

1. *Work in pairs in Zoom breakout rooms.*
2. *Person A: HR Manager of a future-tech company (e.g., "FutureWorks Inc.").*

Person B: Job Applicant for one of these positions:

1. *AI ethics specialist*
2. *VR experience designer*
3. *Sustainable energy consultant*
4. *Cyber security analyst for space tourism*
5. *Automation engineer*
6. *Remote leadership coach*

3. *Conduct a 3–5-minute job interview.*

4. Use at least 7 words from the vocabulary list (below).
5. Write key phrases or answers on this Miro board before speaking.
6. Record your interview (optional) and paste the link here.

Vocabulary (use minimum 7):

artificial intelligence (AI), entrepreneur, remote work, innovation, freelance, automation, leadership, sustainable, virtual reality (VR), space tourism, renewable energy, cyber security

Time: 10 min prep (on Miro) + 5 min interview (in breakout room).

Онлайн-дошка: Miro

Посилання: <https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=/>

Exercise 22: JOB INTERVIEW – BLOCKCHAIN DEVELOPER

VOCABULARY BANK

artificial intelligence (AI), entrepreneur, remote work, innovation, freelance, automation, leadership, sustainable, virtual reality (VR), space tourism, renewable energy, cyber security

INSTRUCTIONS:

1. Work in pairs in Zoom breakout rooms.
2. Person A: HR Manager of a future-tech company (e.g., "FutureWorks Inc.").
- Person B: Job Applicant for one of these positions:
 1. AI ethics specialist
 2. VR experience designer
 3. Sustainable energy consultant
 4. Cyber security analyst for space tourism
 5. Automation engineer
 6. Remote leadership coach
3. Conduct a 3-5-minute job interview.
4. Use at least 7 words from the vocabulary list (below).
5. Write key phrases or answers on this Miro board before speaking.
6. Record your interview (optional) and paste the link here.

6

1

2

3

4

5

Вправа 23.

Мета: практика вживання нових ЛО на текстовому рівні в ході створення колажу.

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: колаж

Інструкція: *As soon as you are in a Zoom room in groups of 3–5, discuss and choose together 1 word from the vocabulary list (artificial intelligence (AI), entrepreneur, remote work, innovation, freelance, automation, leadership, sustainable, virtual reality (VR), space tourism, renewable energy, cyber security). In consultation with each other, find/create 1 shared image that best illustrates it. One participant uploads it to the ClickUp whiteboard. Take turns explaining the choice: "We chose [word] because... This image shows [description]. For example: 'Renewable energy helps create sustainable jobs for the future.'" Together, discuss and draw 2–3 arrows between the pictures of different groups (if others are visible on the board) or imagine connections: "How does [word 1] connect with [word 2]? Example: 'Cyber security protects innovation in virtual reality.'" Add short arrow captions on the board.*

Онлайн-дошка: Clickup

Посилання: <https://app.clickup.com/90151485527/whiteboards/2kyq502q-575>

Exercise 23.

EXERCISE 23: VISUAL VOCABULARY COLLAGE

Divide into Zoom breakout rooms (groups of 3–5). In the Zoom room, discuss and choose 1 word from the vocabulary list together (artificial intelligence (AI), entrepreneur, remote work, innovation, freelance, automation, leadership, sustainable, virtual reality (VR), space tourism, renewable energy, cyber security). In consultation with each other, find/create 1 shared image that best illustrates it. One participant uploads it to the ClickUp whiteboard. Take turns explaining the choice on Zoom: "We chose [word] because... This image shows [description]. For example: 'Renewable energy helps create sustainable jobs for the future.'" Together, discuss and draw 2–3 arrows between the pictures of different groups (if others are visible on the board) or imagine connections: "How does [word 1] connect with [word 2]? Example: 'Cyber security protects innovation in virtual reality.'" Add short arrow captions on the board.

Example

The photograph shows a futuristic, high-tech environment, likely a data center or a virtual reality space. It features glowing screens, complex machinery, and a person in a dark, futuristic suit standing in the center. The overall atmosphere is one of advanced technology and innovation.

Great choice! Does this connect to the climate crisis?

Вправа 24.

Мета: практика вживання нових ЛО на текстовому рівні під час дискусії в групі.

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: дискусія.

Інструкція: *Discuss the pros and cons of using AI in education. Use at least one word from the topical vocabulary list.*

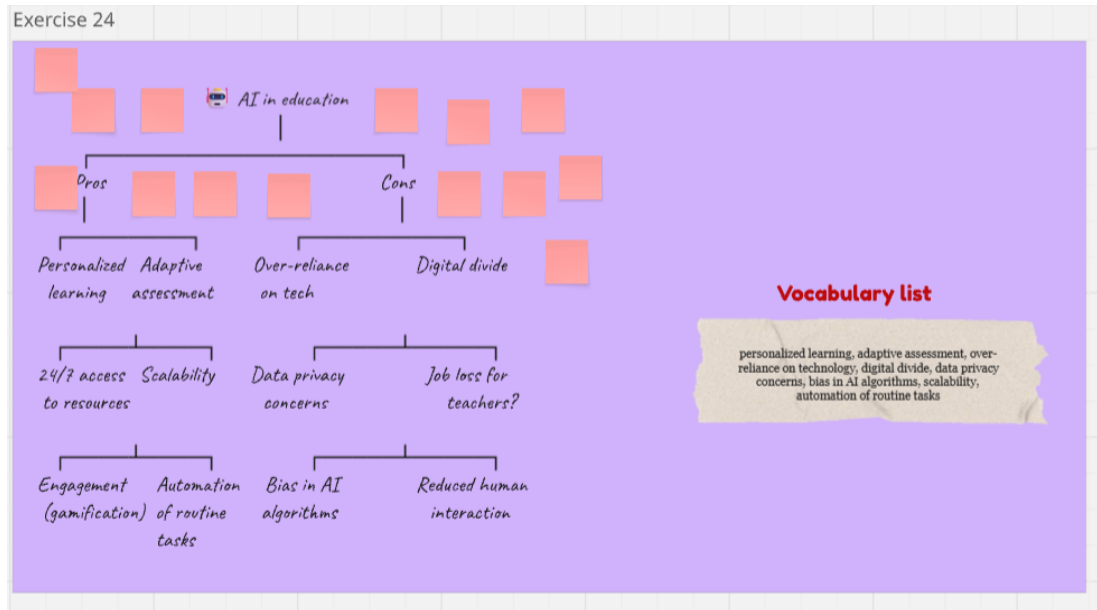
1. *Open the Miro board.*
2. *Write your name and one argument on a green sticky (pro) or red sticky (con).*
3. *Draw an arrow to someone else's argument and write your follow-up question on the arrow.*
4. *You have 7 minutes.*
5. *After that, we discuss the questions together.*

Topical vocabulary:

- *personalized learning*
- *adaptive assessment*
- *over-reliance on technology*
- *digital divide*
- *data privacy concerns*
- *bias in AI algorithms*
- *scalability*
- *automation of routine tasks*

Онлайн-дошка: Miro

Посилання: https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=

Вправа 25.

Мета: практика вживання нових ЛО на текстовому рівні в ході підготовки та презентації проектної роботи.

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: проектна робота.

Інструкція: *Work in teams of 3–4. Choose one job of the future (e.g., AI specialist, entrepreneur in renewable energy, remote work freelancer, VR designer, space tourism guide, cyber security expert, automation engineer, sustainable innovation leader, or any related to the vocabulary: artificial intelligence (AI), entrepreneur, remote work, innovation, freelance, automation, leadership, sustainable, virtual reality (VR), space tourism, renewable energy, cyber security). Create a digital "poster" or a series of "slides" on this Padlet board. Use text, images, links, short videos (YouTube embeds), or voice recordings. Include the following sections:*

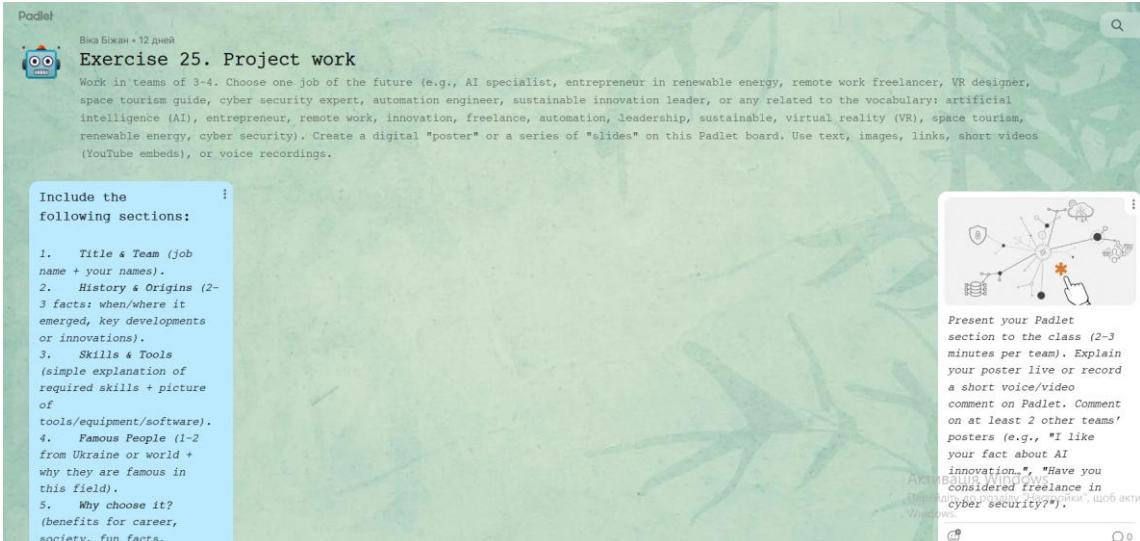
- Title & Team** (job name + your names).
- History & Origins** (2–3 facts: when/where it emerged, key developments or innovations).

3. **Skills & Tools** (simple explanation of required skills + picture of tools/equipment/software).
4. **Famous People** (1–2 from Ukraine or world + why they are famous in this field).
5. **Why choose it?** (benefits for career, society, fun facts, personal opinion).
6. **Fun element** (quiz question, meme, or poll for classmates, e.g., "Would you work remotely in VR?").

Present your Padlet section to the class (2–3 minutes per team). Explain your poster live or record a short voice/video comment on Padlet. Comment on at least 2 other teams' posters (e.g., "I like your fact about AI innovation...", "Have you considered freelance in cyber security?").

Онлайн-дошка: Padlet

Посилання: <https://padlet.com/victoriabizhan/exercise-25-project-work-74ygd0ym2xnwgg95>

The screenshot shows a Padlet board titled "Exercise 25. Project work" by Виктория Біжан • 12 днів. The board contains a list of instructions for students to follow when creating their digital posters. The instructions are as follows:

Work in teams of 3-4. Choose one job of the future (e.g., AI specialist, entrepreneur in renewable energy, remote work freelancer, VR designer, space tourism guide, cyber security expert, automation engineer, sustainable innovation leader, or any related to the vocabulary: artificial intelligence (AI), entrepreneur, remote work, innovation, freelance, automation, leadership, sustainable, virtual reality (VR), space tourism, renewable energy, cyber security). Create a digital "poster" or a series of "slides" on this Padlet board. Use text, images, links, short videos (YouTube embeds), or voice recordings.

Include the following sections:

1. **Title & Team** (job name + your names).
2. **History & Origins** (2-3 facts: when/where it emerged, key developments or innovations).
3. **Skills & Tools** (simple explanation of required skills + picture of tools/equipment/software).
4. **Famous People** (1-2 from Ukraine or world + why they are famous in this field).
5. **Why choose it?** (benefits for career, society, fun facts,

On the right side of the board, there is a diagram showing a central node connected to several other nodes, representing a project structure or flow. Below the diagram, there is a text box with the following text:

Present your Padlet section to the class (2-3 minutes per team). Explain your poster live or record a short voice/video comment on Padlet. Comment on at least 2 other teams' posters (e.g., "I like your fact about AI innovation.", "Have you considered freelance in cyber security?").

3.2. Аналіз та інтерпретація результатів пробного навчання

З метою перевірки ефективності розробленого комплексу вправ для формування англомовної лексичної компетентності в старших класах ЗЗСО з використанням інтерактивних онлайн-дошок було проведено пробне навчання для учнів 11 класу Гімназії №2 м. Могилева-Подільського.

Структура та зміст пробного навчання

Таблиця 3.1

Етапи наукового дослідження	Термін проведення	Мета етапу	Зміст етапу
Підготовчий етап (організація пробного навчання)	Березень-квітень 2025	Визначити критерії оцінювання та показники рівня сформованості англомовної лексичної компетентності учнів 11 класу	Створення шкали оцінювання сформованості англомовної лексичної компетентності
Контрольний зріз №1 (до початку пробного навчання)	Квітень 2025	Визначити рівень сформованості лексичної компетентності старшокласників до початку пробного навчання	Проведення діагностичного зрізу №1 з метою визначення рівня сформованості лексичної компетентності (Додаток А)

Впровадження пробного навчання	Квітень 2025	Випробувати ефективність розробленого комплексу вправ для навчання лексики з використанням інтерактивних онлайн-дошок	Формування лексичної компетентності старшокласників у ході впровадження комплексу вправ
Контрольний зріз №2 (після завершення пробного навчання)	Квітень-травень 2025	Встановити рівень сформованості лексичної компетентності після пробного навчання	Проведення контрольного зрізу №2 з метою порівняння результатів до та після пробного навчання (Додаток Б)
Аналіз та узагальнення результатів	Травень 2025	Опрацювати та проаналізувати результати пробного навчання	Статистичний аналіз, інтерпретація результатів пробного навчання

Порядок проведення контрольного зрізу до початку пробного навчання

До впровадження розробленого комплексу вправ із використанням онлайн-дошок було проведено **визначення початкового рівня сформованості англомовної лексичної компетентності** учнів 11 класу.

Оцінювання здійснювалося за такими основними критеріями:

1. **Лексичний діапазон та точність - контекстуально правильне вживання лексичних одиниць (vocabulary range and accuracy)**— уміння вживати ЛО відповідно до контексту, уникати лексичних помилок/неточностей, добирати синоніми й антоніми.
2. **Адекватне використання ЛО в усному та письмовому мовленні (productive use)** — здатність учнів уживати засвоєні ЛО під час виконання продуктивних комунікативних завдань.
3. **Точність та повнота розуміння значення ЛО (receptive use)** — рівень розпізнавання та інтерпретації ЛО у контексті (аудіювання, читання, відео).
4. **Цифрова компетентність. (digital competence)Вміння працювати з онлайн дошками (Miro, Padlet, Twiddla, Clickup).**

Рівень сформованості лексичної компетентності оцінювався за **12-бальною шкалою** відповідно до чотирьох рівнів (таблиця 3.2).

Таблиця 3.2

Рівень	Бали	Лексичний діапазон та точність	Продуктивне використання	Рецептивне використання	Цифрова компетентність
Початковий	1-3	Учень не розуміє змісту	Практично не може використовув	Не розуміє більшість ЛО навіть у	Не може самостійно працювати з

		переважної більшості ЛО.	ати ЛО в мовленні	простому контексті	онлайн-дошками або відмовляється від роботи
Середній	4-6	Обмежений діапазон, часті неточності й кальки з рідної мови	Використовує лише найпростіші ЛО, багато помилок, потрібна значна підтримка	Розуміє ЛО лише в знайомому контексті, значні труднощі з новою лексикою	Виконує лише базові дії на онлайн-дошках за чіткою інструкцією, потребує постійної допомоги
Достатній	7-9	Достатній діапазон лексики, окремі неточності не заважають розумінню	Більшість ЛО вживається правильно, можливі поодинокі помилки	Розуміє пряме й переносне значення більшості ЛО, окремі труднощі з рідковживаною лексикою	Впевнене використання базових та більшості розширених функцій онлайн-дошок, мінімальна допомога вчителя

Високий	10-12	Широкий діапазон лексики, точне та доречне вживання, вільне використання синонімів, антонімів, перефразування	Вільне, точне й контекстуально доречне використання ЛО в усному й письмовому мовленні без помилок	Повне й точне розуміння ЛО у будь-якому контексті, включно зі складними текстами та швидким мовленням	Самостійне й креативне використання всіх функцій онлайн-дошок (Miro, Padlet тощо), швидке створення складних інтерактивних завдань
----------------	--------------	---	---	---	--

Таким чином, оцінювання здійснювалося комплексно з урахуванням не лише традиційних лексичних умінь, а й рівня сформованості цифрової компетентності, необхідної для ефективної роботи з інтерактивними онлайн-дошками — ключовим інструментом пробного навчання.

На першому занятті учні виконували Контрольний Зріз №1 (Додаток А) з трьома продуктивними вправами на онлайн-дошках. Результати підтвердили потребу в комплексі вправ, адже не було жодного учня з високим рівнем. Середній бал класу – **7,27**, що відповідає достатньому рівню.

Таблиця 3.3

Результати до пробного навчання

Прізвище, ім'я	Вправа 1(4 б.)	Вправа 2(4 б.)	Вправа 3(4 б.)	Загальна оцінка(12 б.)	Рівень

<i>Учень 1</i>	3	2	4	9	<i>Достатній</i>
<i>Учень 2</i>	4	2	3	9	<i>Достатній</i>
<i>Учень 3</i>	2	2	2	6	<i>Середній</i>
<i>Учень 4</i>	2	2	2	6	<i>Середній</i>
<i>Учень 5</i>	2	2	3	7	<i>Достатній</i>
<i>Учень 6</i>	3	1	2	6	<i>Середній</i>
<i>Учень 7</i>	1	3	2	6	<i>Середній</i>
<i>Учень 8</i>	4	2	3	9	<i>Достатній</i>
<i>Учень 9</i>	2	3	2	7	<i>Достатній</i>
<i>Учень 10</i>	2	2	1	5	<i>Середній</i>
<i>Учень 11</i>	2	3	4	9	<i>Достатній</i>
<i>Учень 12</i>	3	4	2	9	<i>Достатній</i>
<i>Учень 13</i>	2	3	2	7	<i>Достатній</i>
<i>Учень 14</i>	1	2	2	5	<i>Середній</i>
<i>Учень 15</i>	4	3	2	9	<i>Достатній</i>
<i>Загальний середній бал</i>				<i>7,27</i>	<i>Достатній</i>

Пробне навчання базувалося на системному впровадженні комплексу вправ. Усі учні мали доступ до інтернету, попередньо ознайомилися з онлайн-дошками та зареєструвалися. Використання інтерактивних дошок викликало позитивний емоційний відгук, відповідало цифровим трендам, інтересам та потребам сучасних підлітків.

Метою Контрольного Зрізу №2 (Додаток Б) було визначення кінцевого рівня сформованості лексичної компетентності учнів 11 класу. Завдання обох зрізів були ідентичними за структурою та критеріями. Максимальний бал – 12

балів. Середній бал класу цього разу склав 9,27 - верхній щабель достатнього рівня.

Таблиця 3.4

Результати після пробного навчання

Прізвище, ім'я	Вправа 1(4 б.)	Вправа 2(4 б.)	Вправа 3(4 б.)	Загальна оцінка(12 б.)	Рівень
Учень 1	3	3	3	9	Достатній
Учень 2	4	3	4	11	Високий
Учень 3	2	3	3	8	Достатній
Учень 4	3	3	4	10	Високий
Учень 5	2	4	4	10	Високий
Учень 6	4	2	4	10	Високий
Учень 7	3	2	4	9	Достатній
Учень 8	3	3	4	10	Високий
Учень 9	2	3	3	8	Достатній
Учень 10	3	3	3	9	Достатній
Учень 11	4	2	2	8	Достатній
Учень 12	3	4	2	9	Достатній
Учень 13	4	4	4	12	Високий
Учень 14	3	2	2	7	Достатній
Учень 15	3	2	4	9	Достатній
Загальний середній бал				9,27	Достатній(початок високого рівня)

Порівняльний аналіз результатів

Для об'єктивної оцінки ефективності комплексу вправ було проведено порівняльний аналіз середніх показників обох зрізів. Початковий середній бал (7,27) зріс до 9,27 - на 2 бали (із розрахунку $(9,27 - 7,27)$) що свідчить про позитивну динаміку. У відсотковому відношенні (де 12 балів = 100%), рівень сформованості до навчання — 60,58%, після — 77,25%, динаміка +16,67%.

Крім того, кількість учнів на високому рівні зросла з 0 до 6 (40% класу), на достатньому — стабілізувалася з тенденцією до верхньої межі, а середній і початковий рівні зменшилися. Це свідчить про позитивний вплив систематичного та цілеспрямованого використання інтерактивних онлайн-дошок на формування англомовної лексичної компетентності старшокласників.

Для кращого унаочнення представимо отримані результати рівнів сформованості англомовної лексичної компетентності до та після пробного навчання у вигляді діаграми.

Діаграма 3.1

Порівняння результатів контрольних зрізів №1 та №2 підтверджує високу ефективність розробленого комплексу вправ. Позитивна динаміка – збільшення

на 2 бали або на 16,67% у відсотковому відношенні свідчить про суттєве покращення рівня сформованості лексичної компетентності учнів 11 класу, особливо в контекстуально та ситуативно правильному вживанні ЛО, про ефективність використання колаборативних завдань на інтерактивних онлайн-дошках з цією метою. Пробне навчання з використанням інтерактивних онлайн-дошок не лише підвищило рівень сформованості англійської лексичної компетентності, але й дозволило сформувати цифрові навички учнів, підвищити позитивну мотивацію до вивчення англійської мови, що робить їх перспективними та доречними для впровадження в старших класах.

Висновки до розділу 3

Проведене пробне навчання в 11-класі Гімназії №2 м.Могилева-Подільського мало на меті оцінити дієвість створеного комплексу вправ для розвитку англомовної лексичної компетентності старшокласників за допомогою інтерактивних онлайн-дошок, таких як Miro, Padlet, Twidlla та Clickup.

Спочатку, за допомогою контрольного зрізу №1 було встановлено вихідний рівень англомовної лексичної компетентності учнів 11 класу: середній показник становив 7,27 бала (достатній рівень), без учнів з високим рівнем, що підкреслило актуальність запропонованого комплексу вправ. Завдання виконувались безпосередньо на платформах, що одразу підвищило зацікавленість учнів, оскільки відповідало сучасним цифровим трендам навчання.

У процесі пробного навчання учні поєднували індивідуальні та групові форми роботи, поступово опановували нові ЛО. Онлайн-дошки стимулювали організовану взаємодію та спільну відповідальність за результат. Контрольний зріз №2 засвідчив середній бал 9,27 (верхня межа достатнього рівня, близько до високого). Високого рівня досягли 6 учнів, а позитивна динаміка склала 2 бали. Прогрес охопив лексичний діапазон та точність, креативну систематизацію, ініціативність в обговореннях та цифрову грамотність.

Результати доводять ефективність розробленого комплексу вправ з використанням онлайн-дошок і обґрунтовують їх широке застосування на уроках англійської в старшій школі.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Кваліфікаційна робота присвячена формуванню англомовної лексичної компетентності в старшокласників ЗЗСО за допомогою комплексу вправ на інтерактивних онлайн-дошках та емпіричній перевірці його ефективності в умовах пробного навчання.

Теоретичний аналіз дав змогу встановити, що лексична компетентність є центральною складовою іншомовної комунікативної компетентності, яка забезпечує доречне й точне використання мовних засобів у реальних ситуаціях спілкування. Її формування у старшокласників безпосередньо пов'язане з віковими та когнітивними особливостями цього періоду: розвиненим абстрактно-логічним мисленням, здатністю до критичного аналізу, рефлексії та свідомого планування майбутнього. Успішне оволодіння лексиною передбачає не лише розуміння окремих слів, а й уміння контекстуально правильно оперувати синонімами, антонімами, фразеологізмами, колокаціями та лексико-граматичними конструкціями. Важливою передумовою ефективного відбору лексичного матеріалу є дотримання таких критеріїв, як стилістична необмеженість, сполучуваність, семантична цінність, частотність, багатозначність і словотворча здатність. Лише за умови врахування цих принципів та психологічних особливостей старшого шкільного віку можливе створення оптимального лексичного мінімуму, який відповідає комунікативним потребам учнів і сприяє формуванню стійких лексичних навичок.

У сучасних умовах цифровізації інтерактивні онлайн-дошки (Miro, Padlet, Twiddla, Clickup, Google Jamboard) виступають потужним інструментом для розвитку цих навичок, оскільки поєднують візуалізацію, колаборацію та креативність, сприяючи глибокому засвоєнню лексичних одиниць, уникненню

помилки у вживанні, розширенню синонімічних рядів і формуванню асоціативних зв'язків.

Використання інтерактивних онлайн-дошок у навчанні англійської мови має низку переваг: забезпечує синхронну та асинхронну співпрацю, інтегрує мультимедійні елементи (текст, зображення, аудіо), стимулює ініціативність і дискусії, розвиває цифровий етикет та емпатію в груповій роботі. Водночас існують виклики, зокрема нерівний доступ до стабільного інтернету та пристроїв, недостатній рівень цифрової грамотності вчителів і учнів, а також ризики порушення конфіденційності чи відволікання на нерелевантний контент, що вимагає попередньої підготовки та чітких правил взаємодії.

Проведене пробне навчання в 11-му класі Гімназії № 2 м. Могилева-Подільського (квітень-травень 2025 р.) повністю підтвердило ефективність розробленого комплексу вправ. Середній бал сформованості лексичної компетентності зріс з 7,27 до 9,27. Позитивна динаміка спостерігалася за всіма критеріями оцінювання: лексичним діапазоном і точністю, використанням лексики на рецептивному та продуктивному рівнях, цифровою компетентністю в роботі з інтерактивними онлайн-дошками.

Використання онлайн-дошок забезпечило глибоке розуміння та контекстуально правильне вживання лексичних одиниць, розвиток умінь систематизації та перефразування, формування стійких колаборативних навичок і цифрового етикету, а також суттєве підвищення внутрішньої мотивації учнів і подолання психологічних бар'єрів.

Отже, використання вправ з використанням інтерактивних онлайн-дошок є перспективним напрямом у формуванні англомовної лексичної компетентності в старшій школі, що відповідає викликам сьогодення та необхідності цифровізації освіти й сприяє всебічному мовленнєвому й

особистісному розвитку учнів старших класів, підвищенню їх позитивної мотивації до навчання та цифрової грамотності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амеліна С. М. Методика формування лексичної компетенції майбутніх філологів. Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія.. 2014. вип. 2. С. 131–135.
2. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / ред. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Виклюк А. О. Функціонал онлайн дошок Miro і Jamboard і його застосування в онлайн навчанні студентів медиків. Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей VII Міжнар. наук.-практ. конф, Полтава, Україна, 24 листоп. 2021. С. 34–37.
4. Герус О. С. Формування іншомовної лексичної компетенції учнів. Суми, 2019. 39 с.
5. Гладка О. Особливості розвитку іншомовної лексичної компетентності студентів-філологів. Наукові записки. Серія : Філологічні науки. Кропивницький, 2018. вип. 165. С. 455–459.
6. Грона Н. В., Т. Л. Хомич Т. Л. Процес формування лексичних умінь і навичок. Практикум з методики навчання української мови / Чернігів, 2023. С. 103–106.
7. Долинський Є. В. Методика формування іншомовної лексичної компетентності за допомогою посібника елективного курсу "Моя Франція". Проблеми сучасного підручника. 2015. вип. 15. С. 179–186.
8. Зайцева С. С., Руденко Н. В. Мобільні гаджети та їх застосунки як педагогічний інструмент на заняттях з української мови як іноземної. Вісник науки та освіти. 2023. Т. 5, вип. 11. С. 503–517. ISSN 2786-6165.

9. Ісичко Л., Лобач Н., Саєнко М. Методичні аспекти використання віртуальних інтерактивних платформ в організації навчального процесу у вищій школі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Т. 2, вип. 69. С. 227–233.
10. Карпенко Ю., Микитин-Дружинець М. Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія. Київ : ВЦ «Академія», 2006. 121
11. Костікова І. Використання інтерактивної дошки на уроках іноземної мови. *Нові технології навчання*. 2018. вип. 90. С. 54–61.
12. Коханевич М. І., Джава Н. А. Формування лексичної компетентності на початковому етапі навчання іноземної мови. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*. 2016. С. 48–51.
13. Кравчук Є. Використання інтернет-ресурсів в процесі формування англійської лексичної компетентності учнів 11-х класів / Хмельницький Національний Університет Факультет міжнародних відносин і права Кафедра іншомовної освіти і міжкультурної комунікації. Хмельницький, 2022. 77 с.
14. Красуля А.В., Шумило А.О. Застосування мобільних технологій з метою розвитку іншомовної лексичної компетентності учнів при вивченні англійської мови. *Теоретична і дидактична філологія*. 2020. вип. 32. С. 49–59.
15. Купман М. Б. Формування англійської лексичної компетенції в учнів старших класів гімназій у театралізованій діяльності / Міністерство освіти і науки України Державний заклад «Південноукраїнський Національний Педагогічний Університет імені К. Д. Ушинського». Одеса, 2015. 10-16 с.
16. Литвин О. та ін. Using a virtual digital board to organize student's cooperative learning . *Augmented Reality in Education*, Kryvyi Rih, Ukraine, 13 берез. 2020. С. 357–368.
17. Лісниченко А. П., Глазунова Т. В., Довгалюк Т. А. Формування в майбутніх учителів професійних умінь зниження тривожності в учнів у процесі вивчення іноземних мов. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2020. С. 25–28.

- 18.Лосєв М. А. Формування англомовної лексичної компетентності учнів 11 класів закладів загальної середньої освіти з використанням мобільних технологій. Чернігів, 2023. 74 с.
- 19.Лукіна Л. Р. Особливості формування лексичної компетентності у процесі професійної підготовки майбутніх учителів польської мови.. Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика, Умань, Україна, 23 листоп. 2023. С. 141–146.
- 20.Лящук Т. А. Використання інтерактивних онлайн-платформ для формування англомовної лексичної компетентності учнів старшої школи. Луцьк, 2024. 84 с.
- 21.Муляр О. П. Особливості використання цифрової дошки Jamboard у вивченні суспільствознавчих предметів у закладах загальної середньої освіти. Вісник післядипломної освіти: збірник наукових праць. 2023. Т. 23, вип. 52. С. 154–166.
- 22.Пінтійська О. Використання онлайн дошки Padlet в навчальному процесі. 2019. С. 119–125.
- 23.Потюк І. Є. Методика формування іншомовної лексичної компетентності студентів в умовах стратегічного вивчення іноземної мови (комунікативний аспект). Наукові записки Національного університету «Острозька академія». 2016. вип. 62. С. 280–282.
- 24.Романюк В. Л., Лещенко А. В. Синхронне та асинхронне навчання у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". 2023. вип. 7.
- 25.Стрига Е. Синхронне та асинхронне навчання англійської мови у зво. Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання іноземних мов, Одеса, Україна, 20 квіт. 2023. Одеса, 2023.
- 26.Стрілецька Н., Галєпа Д. Інтерактивна дошка як інноваційний засіб конструювання та проведення сучасного уроку в початковій школі: теоретико-методичний аспект. Актуальні питання дошкільної та початкової освіти. 2022. С. 31–44.

27. Тимошук Г. В. Дидактичні аспекти використання сервісів для створення віртуальних дошок в освітньому процесі. Наукові записки. 2022. вип. 205. С. 181–184.
28. Урський А. В. Методика реалізації індивідуального підходу до навчання старшокласників за технологічним профілем. Тернопіль, 2016. 234 с.
29. Федоренко Ю. П. Формування у старшокласників комунікативної компетенції в процесі вивчення іноземної мови. Полтава, 2005..
30. Хміль Н., Морквян І. Огляд віртуальних інтерактивних дошок. Інформаційні технології в школі. 2016.
31. Ципанова Н. Я. Використання віртуальної дошки Міго для дистанційного навчання англійської мови. Теорія і методика професійної освіти. 2023. вип. 59. С. 89–92.
32. Чернюк Т. Психологічні аспекти вивчення іноземної мови. Актуальні питання гуманітарних наук. 2024. Т. 2, вип. 74. С. 400–404.
33. Швед Я. І. Використання карт-пам'яті у процесі засвоєння нового іншомовного лексичного матеріалу у старшій школі. Хмельницький, 2020. 101 с.
34. Швець М. Розвиток лексичної компетентності молодшого школяра. Система неперервної освіти вчителів початкової школи. URL: <https://sno.udpu.edu.ua/index.php/naukovo-metodychna-robot/107-problemy-i-perspektyvy-rozvytku-osvity-khkhi-stolittia-18-19-lystopada-2021-r/765-rozvitok-leksichnoji-kompetentnosti-molodshogo-shkolyara> (дата звернення: 18.06.2025).
35. Ярема І. А. Зміст формування англійської лексичної компетентності в професійно орієнтованому говорінні студентів металургійних спеціальностей. Вісник Запорізького національного університету. 2012. Т. 1, вип. 17. С. 197–203.
36. @nocasinodomains. Interactive Whiteboards: A Modern Tool for Engaging Education and Collaboration. gingkoenglish. 28.08.2024. URL: https://gingkoenglish.com/interactive-whiteboards-a-modern-tool-for-engaging-education-and-collaboration/?utm_source (дата звернення: 25.04.2025).

37. Nation I. S. P. *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge University Press, 2018. 624 p.
38. Rychka T.I., T., Lisovska R.K., R. Formation of the foreign language lexical competence: theoretical dimension. *Загальна педагогіка та історія педагогіки* 97 теорія і методика професійної освіти. 2022. Т. 2, вип. 42. Р. 97–99.
39. Burke B. *Gamify How Gamification Motivates People to Do Extraordinary Things*. New York, 2014. 192 p.
40. Adrini, R. R. A. M, Wahyuna, Y. T. The Effect Of Using Interactive Whiteboard In Efl Context. *Jurnal Ilmiah Wahana Pendidikan*. 2023. P. 618–624.
41. Amani K, Gashan, Yousif A. Teachers' Attitudes toward Using Interactive Whiteboards in English Language Classrooms. *International Education Studies*; 2015. вип. 8. P. 176–184.
42. Collaborative Digital Whiteboards. *Information Technology Academic Technologies*. URL: https://academictechnologies.it.miami.edu/explore-technologies/technology-summaries/collaborative-digital-whiteboards/index.html?utm_source (дата звернення: 14.06.2025).
43. Dewaele J.-M. The relationships between young Chinese EFL learners' classroom emotions, engagement and EFL proficiency. *academia*. URL: https://www.academia.edu/94702304/The_relationships_between_young_Chinese_EFL_learners_classroom_emotions_engagement_and_EFL_proficiency (дата звернення: 14.05.2025).
44. E. Shifflet-Chila та ін. Adolescent and family development: Autonomy and identity in the digital age. *Children and Youth Services Review*. 2016. вип. 70.
45. Gülten Genç. An Investigation into the Foreign Language Anxiety and English Learning Motivation of Students in Tertiary Level. *academia*. URL: https://www.academia.edu/39882292/An_Investigation_into_the_Foreign_Language_Anxiety_and_English_Learning_Motivation_of_Students_in_Tertiary_Level?utm_source (дата звернення: 05.06.2025).
46. Kochmar D. A., Sheresh D. I. Features of secondary school students' vocabulary enrichment in english lessons. *Інноваційні дослідження та перспективи*

- розвитку науки і техніки у XXI столітті : зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. до 30-річчя Приват. вищ. навч. закл. «Міжнар. економ.-гуманітар. ун-т ім. акад. Степана Дем'янчука», Рівне, 19 жовт. 2023.
47. Kondratieva O O. Formation of students' lexical competence within distance learning. Collection of Scientific Papers «ΛΟΓΟΣ». 2023. P. 201–202.
48. Kühl T., Wohninsland P. Learning with the interactive whiteboard in the classroom: Its impact on vocabulary acquisition, motivation and the role of foreign language anxiety. Education and Information Technologies. 2022.
49. Kwok W. J., Zhainuddin M. Twiddla: the engaging teaching tool for interactive classroom solutions. International Journal of Information System and Engineering. 2017. P. 40–47.
50. Linh T. Interactive Whiteboard as a Mean to Enhance Learners' Engagement in Language Learning. academia. URL: https://www.academia.edu/100271922/Interactive_Whiteboard_as_a_Mean_to_Enhance_Learners_Engagement_in_Language_Learning?utm_source (дата звернення: 08.06.2025).
51. N. Kharchenko та ін. Analysis of the effectiveness of technology integration (interactive whiteboards, online platforms, etc.) In modern education. Brazilian Journal of Education, Technology and Society. 2024. P. 65–72.
52. Pérez-Torres V. Social media: a digital social mirror for identity development during adolescence. Springer Nature Link. 24.04.2024. URL: https://link.springer.com/article/10.1007/s12144-024-05980-z?utm_source#citeas (дата звернення: 11.06.2025).
53. Postolenko I. High school students' psychological barriers when learning foreign languages. European Science. P. 6–41.
54. Ptushka A. Difficulties in the formation of English lexical competence. Foreign languages. 2018. вип. 5. P. 154–149.
55. R. Karimov та ін Psychological and pedagogical characteristics of a high school. International Journal on Integrated Education. 2020. P. 91–95.

56. Reguera E., Lopez M. Using a digital whiteboard for student engagement in distance education. *Computers & Electrical Engineering*. Computers & Electrical Engineering. 2021.
57. The application of interactive whiteboard technology in general education and English Language Teaching (ELT): A literature overview. 9lib. URL: <https://9lib.org/document/zkw6075m-application-interactive-whiteboard-technology-in-general-education-language-literature.html> (дата звернення: 17.06.2025).
58. The Benefits of Practicing English with Interactive Whiteboards. 5minuteenglish. URL: https://5minuteenglish.com/the-benefits-of-practicing-english-with-interactive-whiteboards/?utm_source (дата звернення: 13.06.2025).
59. The impact of computer use on children's and adolescents' development / E. Gross та ін. *Journal of Applied Developmental Psychology*. P. 7–30.
60. Zarzycka-Piskorz E. Kahoot it or not? Can games be motivating in learning grammar. *Teaching English with Technology*. P. 17–36.

ДОДАТКИ

Додаток А

Контрольний Зріз №1

Вправа 1.

Мета: активізувати та перевірити рівень володіння лексикою з теми «Jobs».

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: написання посту.

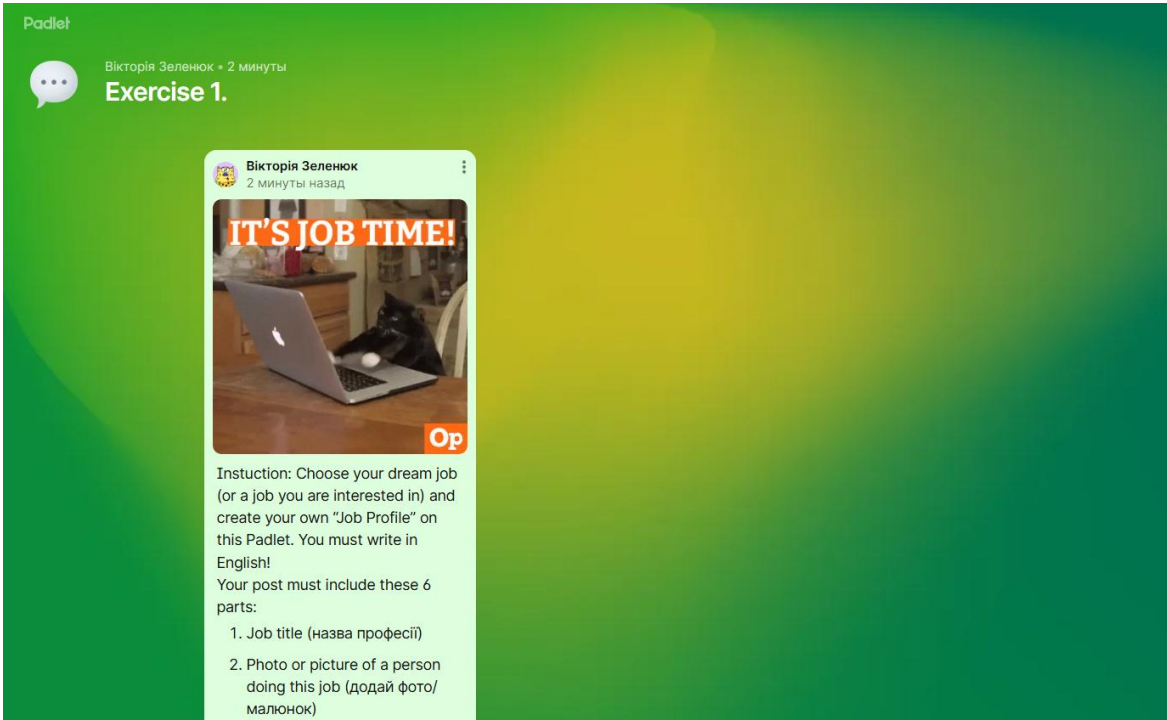
Інструкція: *Choose your dream job (or a job you are interested in) and create your own “Job profile” on this Padlet.*

Your post must include these 6 parts:

- 1. Job title*
- 2. Photo or picture of a person doing this job*
- 3. Place of work*
- 4. 3–5 main duties*
- 5. 3 skills / qualities you need*
- 6. Why YOU want this job*

Онлайн-дошка: Padlet

Посилання: <https://padlet.com/viktoriazeleniuk/exercise-1-i2w4kwmqoxfj9zeh>

Вправа 2.

Мета: активізувати та перевірити лексику з теми «Jobs».

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: заповнення таблиці, робота в групі.

Інструкція: *Work in groups of 3–4. Your task is to choose and analyse 5 different jobs/professions together and fill in the big table in real time. Discuss in your group and fill in the table together. Each group works only in its table!*

Job / Profession	Place of work	4–6 main duties (use verbs!)	Necessary skills & personal qualities (at least 4)	Why is this job important for society? (2–3 sentences)	Names of group members
1.					
2.					
3.					

Job / Profession	Place of work	4-6 main duties (use verbs!)	Necessary skills & personal qualities (at least 4)	Why is this job important for society? (2-3 sentences)	Names of group members
4.					
5.					

Онлайн-дошка: Clickup

Посилання: <https://app.clickup.com/90151485527/whiteboards/2kyq502q-575>

Exercise 2(додаток 1)

Work in groups of 3-4. Your task is to choose and analyse 5 different jobs/professions together and fill in the big table in real time. Discuss in your group and fill in the table together. Each group works only in its table!

Group 1					
Job / Profession	Place of work	4-6 main duties (use verbal)	Necessary skills & personal qualities (at least 4)	Why is this job important for society? (2-3 sentences)	Names of group members
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Group 2					
Job / Profession	Place of work	4-6 main duties (use verbal)	Necessary skills & personal qualities (at least 4)	Why is this job important for society? (2-3 sentences)	Names of group members
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Group 3					
Job / Profession	Place of work	4-6 main duties (use verbal)	Necessary skills & personal qualities (at least 4)	Why is this job important for society? (2-3 sentences)	Names of group members
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Group 4					
Job / Profession	Place of work	4-6 main duties (use verbal)	Necessary skills & personal qualities (at least 4)	Why is this job important for society? (2-3 sentences)	Names of group members
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Вправа 3.

Мета: активізувати лексику теми з Jobs, перевірити вміння ситуативно правильного вживання тематичної лексики в процесі написання офіційного листа.

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: написання офіційного листа.

Інструкція: Write a formal letter to apply for your dream job. Imagine you have just finished school/university and are applying for the job you really want.

Structure of the letter (must follow it!):

Your address (top right corner)

Date

Employer's name and company address

Dear Mr/Ms ... (or Dear Sir/Madam)

Paragraph 1 – Where you saw the job advert + what job you are applying for

Paragraph 2 – Your education and experience (real or fictional)

Paragraph 3 – Your skills and personal qualities that are perfect for this job

Paragraph 4 – Why you want this job and why you are the best candidate

Closing: I am available for interview... + I look forward to hearing from you.

Yours sincerely, / Yours faithfully, + your name.

Minimum 180–220 words.

When you are finished, pin your letter to the board.

Онлайн-дошка: Miro

Посилання: <https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=/>

Exercise 3(контрольний зріз 1)

Write a formal letter to apply for your dream job. Imagine you have just finished school/university and are applying for the job you really want.

Structure of the letter

Your address (top right corner)
 Date
 Employer's name and company address
 Dear Mr/Ms ... (or Dear Sir/Madam)
 Paragraph 1 – Where you saw the job advert + what job you are applying for
 Paragraph 2 – Your education and experience (real or fictional)
 Paragraph 3 – Your skills and personal qualities that are perfect for this job
 Paragraph 4 – Why you want this job and why you are the best candidate
 Closing: I am available for interview... + I look forward to hearing from you.
 Yours sincerely, / Yours faithfully, + your name.

Minimum 180–220 words.
 When you are finished, pin your letter to the board.

Додаток Б

Контрольний Зріз №2

Вправа 1.

Мета: перевірка застосування ЛО в мовленні.

Тип: продуктивна, умовно-комунікативна.

Вид: Taboo game.

Інструкція: *Each student takes a turn and chooses any card on the board. You will see the job and 4–5 forbidden words You have 30–40 seconds to describe this job OUT LOUD in English. You CANNOT say the job title or any of the forbidden words! Talk about:*

1. *what this person does*
2. *where they work*
3. *their main duties*
4. *tools they use*

5. *skills or qualities they need*
6. *anything else you know*

Example: if the card is “doctor” and the forbidden words are hospital, patient, medicine, treat, ill — you can say: “This person works in a big building with many beds, helps people when they feel bad, checks their bodies, gives them special pills...” etc.

Speak clearly so everyone can hear you! After you finish, the next student chooses the next card.

Онлайн-дошка: Padlet

Посилання: <https://padlet.com/viktoriazeleniuk/exercise-1-s4ve6exhqwr9c9jk>

The screenshot shows a Padlet board with the following content:

- Card 1 (White):** Instruction: Each student takes a turn and chooses any card on the board. You will see the job and 4-5 forbidden words. You have 30-40 seconds to describe this job OUT LOUD in English. You CANNOT say the job title or any of the forbidden words! Talk about:
 1. what this person does
 2. where they work
 3. their main duties
 4. tools they use
 5. skills or qualities they need
 6. anything else you know
- Card 2 (Pink):** Example: if the card is “doctor” and the forbidden words are hospital, patient, medicine, treat, ill—you can say: “This person works in a big building with many beds, helps people when they feel bad, checks their bodies, gives them special pills...” etc. Speak clearly so everyone can hear you! After you finish, the next student chooses the next card.
- Card 3 (Green):** TEACHER. Image of a teacher in a classroom. Forbidden words: school, students, teach, lesson.
- Card 4 (Yellow):** FLIGHT ATTENDANT. Image of a flight attendant in a red uniform. Forbidden words: plane, passengers, uniform, sky.
- Card 5 (Blue):** ARCHITECT. Image of an architect with a hard hat and blueprints. Forbidden words: building, design, draw, house, plan.
- Card 6 (Light Blue):** PROGRAMMER. Image of a person at a computer.

Вправа 2.

Мета: перевірити рівень володіння ЛО з теми «Jobs».

Тип: продуктивна, умовно-комунікативна.

Вид: заповнення таблиці у ході обговорення.

Інструкція: *Work in groups of 3–4. Imagine it is the year 2030. Your task is together to decide on and rank futuristic jobs from BEST (1) to WORST (6) for a school wlog. Discuss and fill in the table together.*

Rank	Job Profession /	Why is it the best / worst for 2030? (3–5 sentences)	What skills will be the most important? (minimum 4)	Names of group members
1 (the best)				
2				
3				
4				
5				
6 (the worst)				

Онлайн-дошка: Click-up

Посилання: <https://app.clickup.com/90151485527/whiteboards/2kyq502q-575>

Exercise 2(контрольний зріз 2)

Group 1

Rank	Job / Profession	Why is it the best / worst for 2030? (3–5 sentences)	What skills will be the most important? (minimum 4)	Names of group members
1 (the best)				
2				
3				
4				
5				
6 (the worst)				

Group 2

Rank	Job / Profession	Why is it the best / worst for 2030? (3–5 sentences)	What skills will be the most important? (minimum 4)	Names of group members
1 (the best)				
2				
3				
4				
5				
6 (the worst)				

Group 3

Rank	Job / Profession	Why is it the best / worst for 2030? (3–5 sentences)	What skills will be the most important? (minimum 4)	Names of group members
1 (the best)				
2				
3				
4				
5				
6 (the worst)				

Group 4

Rank	Job / Profession	Why is it the best / worst for 2030? (3–5 sentences)	What skills will be the most important? (minimum 4)	Names of group members
1 (the best)				
2				
3				
4				
5				
6 (the worst)				

Work in groups of 3–4. Imagine it is the year 2030. Your task – together decide and rank 6 jobs from BEST (1) to WORST (6) for the future. Discuss loudly and fill in the table together.

Вправа 3.

Мета активізувати лексику теми з Jobs, перевірити вміння ситуативно правильного вживання тематичної лексики в процесі написання неофіційного листа.

Тип: продуктивна, комунікативна.

Вид: написання неформального листа.

Інструкція: *Write an informal letter (or email) to your friend about your job.*

Imagine one of these situations (choose one):

1. *You have just started your first/dream job after school or university.*
2. *You have a part-time job now.*
3. *You have just finished a summer/internship job.*

Your letter should include the following points:

Greetings (Hi Sarah, / Dear Max, / Hey Anna! ...)

Why you're writing (I haven't written for ages... / You won't believe what happened... / I promised to tell you about my new job...)

What is your job and how did you find it

Where do you work and what is your schedule

What are your main responsibilities (what do you do every day)

What do you like / dislike about this job

Salary and bonuses (if you want to share)

What skills do you use or are you learning

Plans for the future (will you stay for a long time or is it temporary)

A question for a friend about his/her job or plans

Write back soon! / Can't wait to hear from you! / Love, / Best wishes, ... + your name

Minimum 160–200 words.

Онлайн-дошка: Miro

Посилання: https://miro.com/app/board/uXjVJ0VoKgc=

Exercise 3(контрольний зріз 2)

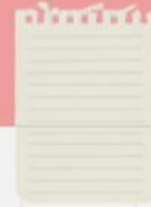
Write an informal letter (or email) to your friend about your job. Imagine one of these situations (choose one):

- 1.You have just started your first/first job after school or university.
- 2.You have a part-time job now.
- 3.You have just finished a summer/interim job.

Your letter should include the following points:

- Greetings (Hi Sarah, / Dear Max, / Hey Anna! ...)
- Why you're writing (I haven't written for ages... / You won't believe what happened... / I promised to tell you about my new job...)
- What is your job and how did you find it
- Where do you work and what is your schedule
- What are your main responsibilities (what do you do every day)
- What do you like / dislike about this job
- Salary and bonuses (if you want to share)
- What skills do you use or are you learning
- Plans for the future (will you stay for a long time or is it temporary)
- A question for a friend about his/her job or plans
- Write back soon! / Can't wait to hear from you! / Love, / Best wishes, ... + your name
- Minimum 160-200 words.

When you are finished, pin your letter to the board